

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 2 - 3 marca 2018 roku na kierunku

ekonomia

prowadzonym

na Wydziale Ekonomii

Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	10
Dobre praktyki	11
Zalecenia	11
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	11
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	11
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	21
Dobre praktyki	23
Zalecenia	24
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki	32
Zalecenia	32
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	32
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	32
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	34
Dobre praktyki	34
Zalecenia	34
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	34
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	34
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	36
Dobre praktyki	36
Zalecenia	36
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	36
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	36
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	39
Dobre praktyki	40

Zalecenia	40
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	40
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	40
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	42
Dobre praktyki	42
Zalecenia	42
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	42
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	42
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	46
Dobre praktyki	47
Zalecenia	47
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	47
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego I i II stopnia kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Stefan Wrzosek – członek PKA
2. prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA
3. dr Maria Gabrysowa – ekspert PKA ds. międzynarodowych
4. mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
5. Agnieszka Kowalczyk – ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Wizytacja na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na kierunku *ekonomia* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Ostatnia ocena programowa na tym kierunku odbyła się w roku 2011 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 939/2011 z dnia 20 listopada 2011 roku).

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą w Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z Raportem Samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie Raportu Samooceny oraz dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, przedstawicielami Kół Naukowych, Biura Karier oraz Biura Osób Niepełnosprawnych, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Ekonomia	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia Studia II stopnia	
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne / niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek	Obszar nauk społecznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku	Dziedzina nauk ekonomicznych Dyscyplina: ekonomia, finanse, nauki o zarządzaniu	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	Studia I stopnia: 6 semestrów – 180 ECTS Studia II stopnia: 4 semestry – 120 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Studia I i II stopnia: - Ekonomia globalna i menedżerska - Gospodarka żywnościowa i biobiznes - Publicystyka ekonomiczna i public relations, - Strategie biznesu i polityka gospodarcza w warunkach globalizacji - Zasoby ludzkie w organizacji	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Studia I stopnia: licencjat Studia II stopnia - magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	Studia I stopnia: 28 Studia II stopnia: 28	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	820 (I st.) 402 (II st.)	69 (I st.) 40 (II st.)
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	1800 (I st.) 1200 (II st.)	1092 (I st.) 720 (II st.)

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Kierunek studiów *ekonomia* należy do obszarów kształcenia w zakresie nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych – efekty kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zostały przypisane tylko do jednej dyscypliny: ekonomii (2012), ale ostatecznie wskazano trzy dyscypliny: ekonomia (podstawowa) oraz nauki o zarządzaniu i finansach (2014). Takie osadzenie efektów kształcenia kierunku ekonomii, w trzech dyscyplinach nauk ekonomicznych jest właściwe ze względu na szeroko wykładane treści i proponowane specjalności.

Program kierunku *Ekonomia* na obu poziomach kształcenia integruje treści kształcenia z zakresu dyscypliny ekonomia i dyscyplin pokrewnych, co wpływa na interdyscyplinarność tego procesu. Absolwent kierunku wykazuje się przede wszystkim:

- w przypadku studiów I stopnia: wiedzą ogólną z dziedziny nauk ekonomicznych, wiedzą o społeczeństwie oraz znajomością podstawowych zasad i prawidłowości funkcjonowania głównych mechanizmów i instytucji życia ekonomicznego oraz społecznego, wiedzą umożliwiającą prowadzenie analiz ekonomicznych i prognozowanie, znajomością podstawowych metod i narzędzi badania i analizy zjawisk ekonomicznych, umiejętnością oceny procesów społeczno-gospodarczych oraz formułowania własnych opinii na temat zdarzeń gospodarczych;
- w przypadku studiów II stopnia: poszerzoną wiedzą w wyżej wymienionych obszarach, a także przygotowaniem do organizowania oraz kierowania pracami analitycznymi i diagnostycznymi, podejmowania decyzji gospodarczych, zdolnością do współpracy w zespołach oraz pogłębiania wiedzy, a także postępowania zgodnie z zasadami etyki biznesu.

Oferta kształcenia na kierunku ekonomia wynika bezpośrednio z misji i wizji UE w Poznaniu. W *Strategii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na lata 2013-2020*, jako misję w obszarze dydaktyki przyjęto kształcenie studentów i doktorantów umożliwiające przygotowanie kadry na wysokim poziomie zdolnej skutecznie sprostać wyzwaniom rynku pracy i podejmować aktywność naukową. Strategia w zakresie działalności dydaktycznej zakłada umocnienie silnej pozycji dydaktycznej poprzez stwarzanie dogodnych warunków do kształcenia studentów i doktorantów, w którym priorytet będą miały te kierunki i formy aktywności edukacyjnej, które umacniają prestiż Uczelni oraz zapewniają absolwentom dobrą pozycję na konkurencyjnym rynku pracy.

Kierunek *ekonomia* odpowiada także wizji Wydziału, która zakłada silną jego pozycję na arenie krajowej oraz międzynarodowej, m.in. poprzez uwzględnianie w procesie kształcenia (programach studiów wszystkich poziomów) zmian w otoczeniu gospodarczym, najnowszych kierunków rozwoju i osiągnięć nauki, a także zapotrzebowania rynku pracy.

Program kształcenia na kierunku *Ekonomia* ulega modyfikacjom – zmiany powiązane są przede wszystkim z potrzebą uwzględnienia aktualnego stanu wiedzy z obszaru ekonomii oraz wyników obserwacji tendencji rynkowych, rozmów ze studentami, relacji z otoczeniem zewnętrznym, także zmian w uregulowaniach prawnych. Przejawem uwzględniania

powyższych czynników było wprowadzenie modyfikacji w programach specjalności. W zależności od wybranej specjalności uruchamianej na kierunku, student zdobywa (I stopień) bądź pogłębia (II stopień) wiedzę i rozwija umiejętności w zakresie preferowanych aspektów działań gospodarczych dotyczących: ekonomii globalnej i menedżerskiej (studia I i II stopnia), gospodarki żywnościowej i biobiznesu (studia I i II stopnia), publicystyki ekonomicznej i public relations (studia I i II stopnia), strategii biznesu i polityki gospodarczej (studia I i II stopnia) oraz zasobów ludzkich w organizacji (studia I i II stopnia).

Specjalności oferowane na kierunku *ekonomia* przygotowują absolwentów do podejmowania własnej działalności gospodarczej, pracy w agencjach płatniczych, instytucjach ubezpieczeniowych, pracy jako menedżerowie i dyrektorzy firm, analitycy, audytorzy, stratedzy gospodarczy, doradcy ekonomiczni, eksperci w instytucjach rządowych, regionalnych i pozarządowych, eksperci w instytucjach współpracujących z Unią Europejską i przedsiębiorstwach działających na rynkach unijnych, eksperci w zakresie komunikowania, pracownicy nauki i dydaktyki.

Koncepcja programowa kierunku jest wynikiem przeglądu aktualnych badań naukowych, doświadczeń i dyskusji nauczycieli akademickich, propozycji praktyków gospodarczych oraz przedstawicieli instytucji publicznych, ponadto uwzględnia się wyniki badań opinii studentów i losów absolwentów. Dla modelowania treści kształcenia na kierunku *ekonomia* istotne znaczenie ma działalność praktyczna wielu jego wykładowców.

1.2.

Na Wydziale Ekonomii jest 11 katedr, a 6 z nich prowadzi badania przede wszystkim w dyscyplinie ekonomia, 4 przede wszystkim w dyscyplinie finanse, a 1 w dyscyplinach socjologia i filozofia. Katedry związane w pierwszym rzędzie z ekonomią podejmują także problemy z zakresu nauk o zarządzaniu, finansów, prawa i innych dyscyplin nauk społecznych i humanistycznych. Dominują jednak zagadnienia z ekonomii, choć nie dostrzega się dominacji zagadnień stanowiących trzon tej dyscypliny. Oprócz makroekonomii, ekonomii instytucjonalnej, teorii ekonomii, ekonomii rozwoju i innych z samego rdzenia ekonomii bardzo mocno reprezentowane są nurty badań spoza tego rdzenia, lecz należące do dyscypliny, takie jak: ekonomika i polityka edukacji, ekonomia rolna i szerzej rozumiana gospodarka żywnościowa, polityka i gospodarka regionalna, gospodarka mieszkaniowa, problemy zrównoważonego rozwoju, ekonomia personalna i zarządzanie zasobami ludzkimi itp. Badania są prowadzone bardzo intensywnie i efektywnie, o czym świadczą liczne publikacje w dobrych wydawnictwach, przyznawane i realizowane granty NCN, NCBiR, MNiSW oraz z funduszy europejskich, także w konsorcjach międzynarodowych, liczne awanse naukowe pracowników i kategoria A przyznana Wydziałowi (przy poprzednich kategoryzacjach było podobnie). Różnorodność podejmowanych badań i ich powiązanie z aktualnymi i ważkimi problemami, a także udział studentów w badaniach, mają bardzo dobry wpływ na oryginalność koncepcji kształcenia i bogactwo treści programowych, a także na jakość zajęć kształcących opanowanie metod prowadzenia badań naukowych.

1.3.

Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały przyjęte Uchwałą nr 110 (2011/2012) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 29 maja 2012 roku w sprawie określenia efektów kształcenia, do których są dostosowane plany studiów i programy kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów pierwszego stopnia, prowadzonych od roku akademickiego 2012/2013 na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu oraz Uchwałą nr 111 (2011/2012) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 29 maja 2012 roku w sprawie określenia efektów kształcenia, do których są dostosowane plany studiów i programy

kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów drugiego stopnia, prowadzonych od roku akademickiego 2012/2013 na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu. W 2013 r. powyższe uchwały zostały zmienione odpowiednio uchwałami nr 115 (2012/2013) i 116 (2012/2013) z dnia 26 kwietnia 2013 r. Zmiany polegały na określeniu przyporządkowania efektów kształcenia dla kierunku *ekonomia* studia I i II stopnia do dziedziny nauk ekonomicznych i dyscypliny: ekonomia, czego w poprzednich uchwałach brakowało.

W 2014 r. powyższe uchwały zostały zmienione odpowiednio uchwałami nr 84 (2013/2014) i 85 (2013/2014) z dnia 30 maja 2014 r. Zmiany polegały na określeniu przyporządkowania efektów kształcenia dla kierunku *ekonomia* do dziedziny nauk ekonomicznych i trzech dyscyplin: ekonomia (podstawowa), finanse i nauki o zarządzaniu, co należy ocenić jako właściwe przypisanie.

Natomiast w raporcie samooceny wskazano tylko jedną dyscyplinę *ekonomię*, a system Pol-ON zawiera przypisanie efektów kierunku do dwóch dyscyplin: ekonomii i finansów, co oznacza, że dokonane modyfikacje przypisania dyscyplin nie zostały w pełni wprowadzone w życie.

Dla studiów pierwszego stopnia przyjęto 18 efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 22 w zakresie umiejętności oraz 19 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty te zostały odniesione do odpowiednio 10, 11 i 6 spośród efektów obszarowych w zakresie nauk społecznych przyjętych dla profilu ogólnoakademickiego. Każdy z efektów kierunkowych został odniesiony do jednego, dwóch a niekiedy trzech efektów obszarowych. Jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów przyporządkowała w 2017 r. kierunkowe efekty kształcenia do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 6).

Dla studiów drugiego stopnia przyjęto 19 efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 21 w zakresie umiejętności oraz 7 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty te zostały odniesione do 11 efektów w zakresie wiedzy, 11 w zakresie umiejętności i 6 spośród efektów obszarowych w zakresie nauk społecznych przyjętych dla profilu ogólnoakademickiego. Każdy z efektów kierunkowych został odniesiony do jednego, dwóch bądź trzech efektów obszarowych. W 2017 r. nastąpiło przyporządkowanie kierunkowych efektów kształcenia do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 7).

Szczegółowe efekty kształcenia zostały określone w kartach przedmiotów. Efekty te zostały ujęte w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dla każdego przedmiotu określono od jednego do kilku, najczęściej trzech, efektów szczegółowych w ramach tych zakresów. Wskazano odniesienia każdego z efektów szczegółowych do od jednego do kilku efektów kierunkowych. W sylabusach przedmiotów wskazano także dla każdego zagadnienia ujętego w ramach treści programowych przyporządkowane do niego efekty szczegółowe.

W zbiorze efektów kształcenia przyjętych dla studiów pierwszego stopnia ujęte są efekty kształcenia przekazującą pogłębioną wiedzę z dziedziny nauk ekonomicznych oraz na temat podstawowych narzędzi gromadzenia, przetwarzania i prezentacji danych ekonomiczno-społecznych. Kształtowane są umiejętności obserwacji i prawidłowej interpretacji zjawisk ekonomicznych zachodzących w gospodarce przydatne w prowadzeniu działalności badawczej. Z kolei efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych przygotowują absolwentów do korzystania z dorobku nauk ekonomicznych przy rozwiązywaniu współczesnych problemów oraz kształtują potrzebę nieustannego uczenia się i poszerzania kompetencji osobistych.

Efekty kształcenia dla studiów drugiego stopnia zakładają przekazanie poszerzonej wiedzy ogólnej z dziedziny nauk ekonomicznych oraz na temat zaawansowanych narzędzi gromadzenia, przetwarzania i prezentacji danych ekonomiczno-społecznych. W zakresie umiejętności uwzględniono efekty zakładające przygotowanie do prowadzenia badań naukowych poprzez nabywanie umiejętności zastosowania materiału empirycznego do weryfikowania przyjętych hipotez, dysponowanie pogłębioną umiejętnością przygotowywania

prac pisemnych oraz prezentacji wyników badań ekonomicznych. Natomiast w zakresie kompetencji społecznych efekty odnoszące się do przygotowanie do zidentyfikowania obszarów wiedzy, w których kompetencje są niewystarczające.

Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia określone zostały w sposób jasny i zrozumiały dla odbiorców zawartych w nich informacji, w szczególności dla studentów i pracodawców. Dla opisu efektów kształcenia posłużono się terminologią odpowiadającą dziedzinie i dyscyplinie nauki, do których został przyporządkowany oceniany kierunek studiów.

Realizacja programu studiów stwarza realną możliwość osiągnięcia kierunkowych i szczegółowych efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. Przejrzysty sposób sformułowania efektów pozwala na ich skuteczną weryfikację za pomocą narzędzi stosowanych w ramach poszczególnych przedmiotów.

Dla studiów pierwszego stopnia uwzględniono w zbiorze efektów kształcenia efekt kierunkowy w zakresie znajomości języka obcego. Zakłada on nabycie przez studenta umiejętności językowych w zakresie ekonomii, zgodnych z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Dla studiów drugiego stopnia przyjęto kierunkowy efekt kształcenia, który przewiduje, że student posiada umiejętności językowe w zakresie ekonomii, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Efekty kształcenia dla obydwu form studiów, tj. stacjonarnych i niestacjonarnych, są takie same. Odnosi się to zarówno do studiów pierwszego jak i drugiego stopnia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Kierunek studiów *ekonomia* został przyporządkowany do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych, efekty kształcenia odnoszą się do dziedziny nauk ekonomicznych i trzech dyscyplin: ekonomia (podstawowa) oraz finanse i nauki o zarządzaniu (2014). Takie osadzenie efektów kształcenia kierunku ekonomii, w trzech dyscyplinach nauk ekonomicznych jest właściwe ze względu na szeroko wykładane treści i proponowane specjalności.

Kierunek *ekonomia* odpowiada także wizji Wydziału, która zakłada silną pozycję kierunku na arenie krajowej oraz międzynarodowej, m.in. poprzez uwzględnianie w procesie kształcenia (programach studiów wszystkich poziomów) zmian w otoczeniu gospodarczym, najnowszych kierunków rozwoju i osiągnięć nauki, a także zapotrzebowania rynku pracy.

Program kształcenia na kierunku *Ekonomia* ulega modyfikacjom – zmiany powiązane są przede wszystkim z potrzebą modyfikacji w programach specjalności, a dotyczą specjalności: ekonomia globalna i menedżerska (studia I i II stopnia), gospodarka żywnościowa i biobiznes (studia I i II stopnia), publicystyka ekonomiczna i public relations (studia I i II stopnia), strategia biznesu i polityka gospodarcza (studia I i II stopnia) oraz zasoby ludzkie w organizacji (studia I i II stopnia).

Kierunkowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów są spójne z efektami kształcenia określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji. W 2017 r. nastąpiło przyporządkowanie kierunkowych efektów kształcenia także do Polskiej Ramy Kwalifikacji odpowiednio dla poziomu 6 i 7 dla obszaru nauk społecznych w odniesieniu do profilu ogólnoakademickiego, do którego został przyporządkowany kierunek. Liczba efektów kierunkowych jest odpowiednio duża, co pozwala na dokładne określenie kwalifikacji zawodowych nabywanych przez absolwentów. Każdy efekt kierunkowy został odniesiony do jednego bądź dwóch opisów efektów kształcenia dla obszaru nauk społecznych. Dotyczy to obydwu poziomów kształcenia.

Szczegółowe efekty kształcenia zostały sformułowane dla wszystkich przedmiotów ujętych w programie kształcenia. Wskazano odniesienia każdego z efektów szczegółowych do

od jednego do kilku efektów kierunkowych. Szczegółowe efekty kształcenia są spójne z efektami kierunkowymi.

W zbiorze efektów kształcenia ocenianego kierunku studiów uwzględnione zostały efekty kierunkowe i przedmiotowe związane z pogłębioną wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi dla prowadzenia działalności badawczej w dyscyplinach nauki, do których został przyporządkowany kierunek. Realizacja tych efektów pozwala na przygotowanie studentów pierwszego stopnia do prowadzenia działalności badawczej, a na studiach drugiego stopnia do udziału w niej.

Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia sformułowane są w sposób przystępny, z zastosowaniem terminologii odpowiadającej dyscyplinom nauki, do których przyporządkowano kierunek studiów. Sposób ich sformułowania pozwala na stworzenie skutecznego systemu weryfikacji stopnia realizacji każdego z efektów.

Dla obydwu poziomów studiów sformułowano efekt kierunkowy i efekty przedmiotowe odnoszące się do języka obcego. Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów są takie same dla obydwu ich form – stacjonarnej i niestacjonarnej.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Struktura programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów została ustalona zgodnie z przepisami Uchwały nr 5(2014/2015) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 24 października 2014 roku w sprawie struktury programów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz sposobu ich przygotowania. Przepisy te wyznaczają bloki zajęć i określają procentową liczbę godzin, przypadającą na każdy blok.

Plan studiów stacjonarnych pierwszego stopnia obowiązujący studentów rozpoczynających kształcenie od roku akademickiego 2015/2016 został zatwierdzony na posiedzeniu Rady Wydziału Ekonomii w dniu 10 kwietnia 2015 roku. Poprawki do tego planu naniesiono na posiedzeniach Rady Wydziału w dniach: 4 marca 2016 r., 3 czerwca 2016 r., 4 listopada 2016 r., 7 kwietnia 2017 r., 12 maja 2017 r. Natomiast plan studiów niestacjonarnych zaocznych pierwszego stopnia obowiązujący studentów rozpoczynających kształcenie od roku akademickiego 2015/2016 zatwierdzono na posiedzeniu Rady Wydziału Ekonomii w dniu 10 kwietnia 2015 roku. Zmiany naniesiono na posiedzeniach Rady Wydziału w dniach: 4 marca 2016 r., 3 czerwca 2016 r. i 4 listopada 2016 r.

Plan studiów pierwszego stopnia na kierunku Ekonomia oparty jest na czterech blokach przedmiotów. Blok A obejmuje zajęcia umożliwiające nabycie podstawowej wiedzy umiejętności i innych kompetencji niezbędnych studentom Wydziału Ekonomii. Na studiach

stacjonarnych realizowany jest on w wymiarze 540 godz., a liczba punktów ECTS wynosi 53. Studia niestacjonarne realizowane są w wymiarze 288 godz. Z liczbą punktów za ten blok 56. Blok B obejmuje zajęcia umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji związanych z kierunkiem kształcenia. Wchodzące w jego skład zajęcia realizowane są na studiach stacjonarnych w wymiarze 480 godz. (51 ECTS). Wymiar godzin dla bloku B na studiach niestacjonarnych wynosi 306 a liczba punktów 53. Na blok C składają się przedmioty specjalnościowe w ramach jednej z 5 oferowanych na kierunku specjalności. Oferta ta obejmuje specjalności: ekonomia globalna i menedżerska, gospodarka żywnościowa i biobiznes, publicystyka ekonomiczna i public relations, strategie biznesu i polityka gospodarcza w warunkach globalizacji, zasoby ludzkie w organizacji. W ramach bloku C realizowane są zajęcia umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji związanych ze specjalnością, w wymiarze 510 godz., w tym 270 godz. przedmiotów do wyboru na studiach stacjonarnych i 348 na studiach niestacjonarnych. Liczba punktów ECTS wynosi odpowiednio 65 i 56. Blok D obejmuje przedmioty związane z kształtowaniem kompetencji językowych. Na ten blok składają się zajęcia z języków obcych oraz wykłady w językach obcych, są to zarazem przedmioty do wyboru i łącznie ich wymiar wynosi na studiach stacjonarnych 270 godz., a na studiach niestacjonarnych 150 godz. Liczba punktów ECTS dla bloku D wynosi odpowiednio 21 i 15.

Sekwencja modułów i przedmiotów przewiduje realizację w pierwszych dwóch semestrach większości przedmiotów zaliczonych do bloku A i kilku przedmiotów z bloku B. W drugim semestrze rozpoczyna się nauka języka obcego. W semestrach trzecim i czwartym realizowana jest większość przedmiotów z bloku B i część z bloku C. Od semestru trzeciego realizowane są przedmioty specjalnościowe. W czwartym semestrze rozpoczyna się seminarium dyplomowe. W semestrach piątym i szóstym realizowane są bardziej zaawansowane przedmioty z bloków B i C oraz przedmioty ogólne i specjalnościowe do wyboru, a także wykłady w języku obcym.

Plan studiów stacjonarnych drugiego stopnia obowiązujący studentów rozpoczynających kształcenie od roku akademickiego 2015/2016 zatwierdzono na posiedzeniu Rady Wydziału Ekonomii w dniu 10 kwietnia 2015 roku.

Zmiany do niego wprowadzono na posiedzeniach Rady Wydziału w dniach: 4 marca 2016 r., 3 czerwca 2016 r., 4 listopada 2016 r., 7 kwietnia 2017 r. Plan studiów niestacjonarnych zaocznych drugiego stopnia obowiązujący studentów rozpoczynających kształcenie od roku akademickiego 2015/2016 zatwierdzono na posiedzeniu Rady Wydziału Ekonomii w dniu 10 kwietnia 2015 roku. Zmiany do niego wprowadzono na posiedzeniach Rady Wydziału w dniach: 4 marca 2016 r., 3 czerwca 2016 r., 4 listopada 2016 r., 7 kwietnia 2017 r.

Plan studiów drugiego stopnia składa się z czterech bloków. Blok A obejmuje zajęcia umożliwiające nabycie podstawowej wiedzy umiejętności i innych kompetencji niezbędnych na Wydziale Ekonomii w wymiarze 300 godz. na studiach stacjonarnych i 180 na studiach niestacjonarnych. Blok B obejmujący zajęcia umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji związanych z kierunkiem kształcenia realizowany jest w wymiarze 480 godz. na studiach stacjonarnych i 286 na studiach niestacjonarnych. Blok C rozpoczyna się od semestru drugiego. W jego ramach student dokonuje wyboru jednej z 5 oferowanych na kierunku specjalności. Oferta ta obejmuje następujące specjalności: ekonomia globalna i menedżerska, gospodarka żywnościowa i biobiznes, publicystyka ekonomiczna i public relations, strategie biznesu i polityka gospodarcza w warunkach globalizacji, zasoby ludzkie w organizacji. W ramach bloku C realizowane są zajęcia umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji związanych ze specjalnością, w wymiarze 390 godz., w tym 240 godz. przedmiotów do wyboru na studiach stacjonarnych i 224 na studiach niestacjonarnych. Blok D obejmuje przedmioty związane z kształceniem kompetencji

językowych i obejmuje konwersatorium w języku obcym do wyboru w wymiarze 30 godz. zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Liczba punktów ECTS przypisanych do każdego z bloków jest jednakowa na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych i wynosi dla bloku A 29, dla bloku B 45, dla bloku C 43 a dla bloku D 3.

Sekwencja zajęć na studiach drugiego stopnia jest następująca. W semestrze pierwszym i drugim realizowane są wszystkie przedmioty ujęte w bloku A. W dwóch pierwszych semestrach realizowana jest także część przedmiotów z bloków B i C. Są one następnie kontynuowane w semestrach trzecim i czwartym. Seminarium magisterskie i część przedmiotów specjalnościowych do wyboru prowadzone są od semestru drugiego. W semestrze trzecim i czwartym realizowane są przedmioty ogólne do wyboru, dalsze przedmioty specjalnościowe do wyboru oraz konwersatorium w języku obcym.

Plan kształcenia na studiach pierwszego stopnia przewiduje uzyskanie w wyniku realizacji założonych efektów kształcenia zarówno dla studiów prowadzonych w formie stacjonarnej, jak i niestacjonarnej 180 punktów ECTS. Na studiach drugiego stopnia dla obydwu form liczba ta wynosi 120. Identyczna jest liczba punktów przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów (odpowiednio 180 i 120). Modułom zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki właściwej dla ocenianego kierunku studiów, służącym zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych przyporządkowano na studiach pierwszego stopnia 137, a na studiach drugiego stopnia 91 punktów ECTS. Zajęciom z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych przyporządkowano na studiach pierwszego stopnia 21, a na studiach drugiego stopnia 12 punktów ECTS. Natomiast przedmiotom i modułom zajęć do wyboru przyporządkowano odpowiednio do poziomu studiów 68 i 46 punktów ECTS.

W każdym semestrze na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia liczba punktów ECTS wynosi 30.

Zgodnie z ogólnoakademickim profilem kształcenia przyjętym dla ocenianego kierunku studiów w procesie dydaktycznym szczególny nacisk kładzie się na przekazanie wiedzy teoretycznej w ramach wykładów. Natomiast ćwiczenia służą do wypracowania umiejętności jej praktycznego zastosowania. Program studiów stacjonarnych pierwszego stopnia przewiduje realizację zajęć w formie wykładów w łącznym wymiarze 900 godzin oraz ćwiczeń także w wymiarze 900 godzin. Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia na wykłady przewidziano 589 godzin, a na ćwiczenia 503 godziny.

Studia drugiego stopnia oparte są w większej mierze na wykładach. Na studiach stacjonarnych przypada na nie łącznie 615 godz., a na ćwiczenia 585 godz. Natomiast na studiach niestacjonarnych wykłady prowadzone są w wymiarze 391 godz. a ćwiczenia 329 godz.

Liczebność grup, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne jest zróżnicowana i dostosowana do rodzaju prowadzonych zajęć oraz liczby miejsc w pomieszczeniach dydaktycznych i ich wyposażenia. Grupy ćwiczeniowe liczą od 24 do 36 osób, lektoraty językowe od 15 do 22 osób, a podstawowa liczebność grupy seminaryjnej wynosi 12 osób.

Kwestie praktyk zawodowych odbywanych przez studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu reguluje uchwała nr 5 (2014/2015) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 24 października roku w sprawie struktury programów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz sposobu ich przygotowania. Zgodnie z tą uchwałą praktyki zawodowe są obowiązkowe dla kierunków studiów o profilu praktycznym, nieobowiązkowe zaś dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim.

Studenci ocenianego kierunku są zachęceni do odbywania praktyk nieobowiązkowych. Za zgodą Dziekana Wydziału mogą odbywać takie praktyki w ciągu całego roku

akademickiego, choć sugeruje się, aby były to miesiące letnie. Po otrzymaniu zgody Dziekana następuje podpisanie trójstronnej umowy: student – Dziekan – przedsiębiorstwo o odbywanie praktyki. W latach 2012-2017 podpisywanych było 20-80 umów w skali roku (nie prowadzi się ewidencji w podziale na kierunki studiów).

Ponieważ praktyki nieobowiązkowe są bezpłatne, studenci wolą odbywać płatne 1-3 miesięczne staże zawodowe. Wsparcia w tym zakresie udziela Biuro Karier i Relacji z Absolwentami UEP udostępniając oferty praktyk. Studenci nawiązują także kontakty i współpracę z przedsiębiorstwami, uczestnicząc w wykładach otwartych oraz warsztatach jobTalk oraz biorąc udział w zadaniach z grupy „zajęć projektowych” oraz „zajęć z pracodawcami” w projekcie „Podniesienia kompetencji studentów Wydziału Ekonomii UEP”, za pośrednictwem promotorów, studenckich kół naukowych oraz zajęć z praktykami na wykładach gościnnych. Studenci uczestniczą też w organizowanych przez UEP corocznie Targach Pracy, gdzie również nawiązują kontakty z potencjalnymi pracodawcami oraz w wyjazdach studyjnych do przedsiębiorstw i instytucji zagranicznych, gdzie nawiązany kontakt i pierwsze doświadczenia zawodowe mają charakter międzynarodowy. Bardzo często po zakończonym stażu wielu studentów kontynuuje współpracę z danym przedsiębiorstwem na umowę o pracę. Trend ten jest obserwowany szczególnie wśród studentów studiów stacjonarnych II stopnia, z których około 50% łączy pracę zawodową ze studiami. Ci, którzy mają mniej elastyczny czas pracy, i nie mogą uczęszczać na wszystkie zajęcia, otrzymują zgodę na indywidualną organizację zajęć.

Ramowy harmonogram zajęć na rok akademicki ustalany jest przez Senat UEP z ponad półrocznym wyprzedzeniem w stosunku do dnia rozpoczęcia zajęć.

Zajęcia dydaktyczne na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do czwartku. Większość organizowana jest od godzin porannych do popołudniowych, a niekiedy wieczornych (18.30). Poszczególne zajęcia prowadzone są w wymiarze 2 godzin lekcyjnych, a między nimi stosowana jest 15-minutowa przerwa.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych realizowane są w ramach zjazdów odbywających się co dwa tygodnie od piątku do niedzieli. W piątki zajęcia rozpoczynają się o godz. 16.10. W soboty zajęcia z reguły organizowane są w godzinach 8.20-18.30, a w niedziele w godzinach od 8.20 do 16.50 bądź 18.30. Zajęcia z poszczególnych przedmiotów prowadzone są w wymiarze 2-4 godzin lekcyjnych. Pomiędzy poszczególnymi blokami zajęć stosowana jest 10-minutowa przerwa. Niekiedy ta przerwa w porze obiadowej wynosi 20 minut. W trakcie semestru organizowanych jest 9 zjazdów. Terminy zjazdów oraz szczegółowy plan zajęć ustalane są na cały semestr i publikowane na stronie Uczelni. W kwietniu publikowany jest terminarz zjazdów na kolejny rok akademicki.

Na studiach stacjonarnych nie są prowadzone zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Natomiast na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia zajęcia z wykorzystaniem tych metod obejmują łącznie 108 godzin. Stanowią one niecałe 10 proc. ogólnego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych. Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowane są w odniesieniu do 26 przedmiotów najczęściej w wymiarze 3-4 godzin w przypadku każdego z nich.

Na studiach drugiego stopnia 72 godziny, co stanowi 10 proc. łącznego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych. Metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane w ramach 12 przedmiotów, najczęściej w wymiarze 3-4 godzin.

Kształcenie na odległość prowadzone jest za pomocą platformy Moodle. Korzystanie z tej formy kształcenia uregulowane jest w Zarządzeniu nr 30/2009 Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie obowiązku wspierania dydaktyki przez wykorzystanie platformy Moodle. Jest ona wykorzystywana do zamieszczania wybranych treści programowych i zadań. Większość zajęć prowadzona jest jednak z

bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów, a zaliczenia końcowe i egzaminy odbywają się w siedzibie uczelni.

Internet jest także wykorzystywany jako narzędzie służące do bieżącej komunikacji ze studentami, udostępniania specjalnie opracowanych materiałów dydaktycznych (prywatne strony pracowników, platforma Moodle) oraz źródło informacji.

Studia pierwszego stopnia na kierunku Ekonomia obejmują 6 semestrów. Studia stacjonarne prowadzone są w łącznym wymiarze 1800 godz. zajęć dydaktycznych, a niestacjonarne w wymiarze 1092 godz. Natomiast studia drugiego stopnia kierunku prowadzone są w ramach 4 semestrów. Studia stacjonarne obejmują łącznie 1200 godz. zajęć dydaktycznych, a niestacjonarne 720 godz.

W sylabusach przedmiotów zawarte jest rozliczenie punktów ECTS. Obejmuje ono różne formy aktywności studenta (np. przeprowadzenie badań literaturowych, przygotowanie do egzaminu, uczestnictwo w ćwiczeniach, uczestnictwo w wykładach, przygotowanie projektu, przygotowanie do sprawdzianu/ kolokwium). Punkty ECTS rozliczane są z podziałem na zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela i pracą własną studenta. Wskazywany jest także nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym. Jako przelicznik przyjęto 25-30 godzin na jeden punkt ECTS.

W sylabusach przedmiotów określone są realizowane w ich ramach treści programowe. Dla każdego przedmiotu sformułowano najczęściej po kilkanaście zagadnień składających się na jego treść. Wskazano jednocześnie jakie cele dydaktyczne i efekty kształcenia realizowane są w ramach poszczególnych zagadnień.

W sylabusach przedmiotów podana jest zalecana literatura podstawowa i pomocnicza, dostępna w czytelni i Bibliotece Głównej UEP. W obydwu zakresach literatura obejmuje po kilka pozycji. Prowadzący zajęcia udostępniają także studentom pomoce dydaktyczne za pośrednictwem Internetu w postaci specjalnie opracowywanych materiałów. Każdy pracownik na bieżąco modyfikuje wykaz literatury, kierując się przy tym jakością i aktualnością publikacji ukazujących się na rynku.

Program kształcenia ocenianego kierunku studiów stwarza możliwość kształtowania znajomości języka obcego poprzez udział w lektoratach na studiach pierwszego stopnia i zajęciach prowadzonych w językach obcych. Oferta w tym zakresie obejmuje zajęcia dydaktyczne obejmujące kształcenie w zakresie dwóch wybranych przez studenta języków obcych, z których przynajmniej jeden jest kontynuacją (blok D), blok wykładów do wyboru prowadzonych w językach obcych, oferowanych przez wybrane katedry na poszczególnych specjalnościach (blok D), wykłady odbywające się w ramach programu zajęć otwartych, z których część prowadzona jest w językach obcych przez praktyków biznesu, autorytety świata nauki i gospodarki oraz rządowych i pozarządowych instytucji gospodarczych.

Treści programowe ujęte w kartach przedmiotów odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy z zakresu dyscypliny, do której zostały przyporządkowane efekty kształcenia przyjęte dla ocenianego kierunku studiów. Pozwalają one w szczególności na zapoznanie studentów z terminologią naukową, zjawiskami i procesami z zakresu dyscypliny ekonomicznej, z uwzględnieniem obowiązujących norm prawnych oraz mechanizmami funkcjonowania przedsiębiorstw i instytucji. Treści kształcenia są także zgodne z badaniami naukowymi w dziedzinie nauk ekonomicznych prowadzonymi przez pracowników naukowo-dydaktycznych jednostki. W kartach przedmiotów podana jest literatura podstawowa i uzupełniająca, która wskazuje na uwzględnienie w treściach programowych aktualnego stanu wiedzy i badań naukowych. Treści programowe ujęte w ramach programu kształcenia mają charakter kompleksowy i obejmują zakres zagadnień niezbędny z punktu widzenia realizacji założonych dla ocenianego kierunku studiów efektów kształcenia.

Jednostka wskazała moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z ocenianym kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez

studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych. Na studiach pierwszego stopnia są to moduły obejmujący przedmioty kierunkowe realizowane na studiach stacjonarnych w łącznym wymiarze 480 godzin zajęć i 51 punktów ECTS, a na studiach niestacjonarnych 294 godziny i 53 punkty ECTS, moduły zajęć specjalnościowych w wymiarze w zależności od specjalności od 450 do 600 godzin i od 46 do 61 punktów ECTS, a na studiach niestacjonarnych od 348 do 402 godzin i od 53 do 62 punktów ECTS, moduły przedmiotów do wyboru w łącznym wymiarze 390 godzin na studiach stacjonarnych i 234 na niestacjonarnych oraz 39 punktów ECTS dla obydwu form, moduły przedmiotów do wyboru w języku obcym w wymiarze 360 godzin i 36 punktów ECTS dla obydwu form studiów.

Na studiach drugiego stopnia moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z ocenianym kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych to: moduły przedmiotów kierunkowych obejmujący 480 godzin zajęć i 45 punktów ECTS na studiach stacjonarnych oraz 286 godzin zajęć i również 45 ECTS na niestacjonarnych, moduły specjalnościowe realizowane w wymiarze od 360 do 450 godzin na studiach stacjonarnych z przyporządkowaniem od 36 do 45 ECTS na studiach stacjonarnych oraz 242 do 260 godzin na studiach niestacjonarnych z analogiczną liczbą ECTS, moduły przedmiotów do wyboru w wymiarze 450 godzin na studiach stacjonarnych i 270 na niestacjonarnych po 45 ECTS dla obydwu form studiów, moduły przedmiotów do wyboru w języku obcym w takim samym wymiarze 330 godzin i z taką samą liczbą 33 ECTS dla obydwu form studiów.

W celu osiągnięcia założonych efektów kształcenia stosowany jest szeroki zestaw metod dydaktycznych. Są one określone w kartach przedmiotu w powiązaniu z formą prowadzenia zajęć. Do najczęściej stosowanych metod dydaktycznych należą: wykład tradycyjny oparty na przekazie wiedzy oraz wykład interaktywny, zajęcia z wykorzystaniem technik moderacji i ukierunkowanej konwersacji, zajęcia w formie warsztatów i paneli dyskusyjnych, zajęcia polegające na analizach tekstów źródłowych oraz prezentacjach w postaci przeglądu prac na temat bieżącej problematyki określonych dziedzin życia gospodarczego, zajęcia prowadzone wspólnie z przedstawicielami praktyki, projekty do samodzielnego i zespołowego opracowania wraz z ich prezentacją i dyskusją, omawianie zarówno polskich, jak i zagranicznych studiów przypadków, eksperymenty i gry symulacyjne, zajęcia z wykorzystaniem projektorów, prezentacji multimedialnych, specjalistycznego oprogramowania komputerowego.

W trakcie trzech ostatnich semestrów nauki na studiach pierwszego stopnia student przygotowuje pracę licencjacką, która jest ostatecznym warunkiem zakończenia studiów i uzyskania stopnia licencjata. Przygotowanie pracy licencjackiej związane jest z przygotowaniem studenta do prowadzenia badań o charakterze naukowym. Także na studiach drugiego stopnia seminarium magisterskie prowadzone jest w trzech ostatnich semestrach i związane jest przeprowadzeniem badań o charakterze naukowym.

Zgodnie z Regulaminem studiów UEP studenci mają możliwość wystąpienia do Dziekana z wnioskiem o kontynuację studiów według indywidualnego programu. Prawo ubiegania się o realizację studiów albo ich określonej części według indywidualnych programów studiów przysługuje wybitnie uzdolnionym studentom. Student ubiegający się o realizację studiów w tym trybie musi:

- a) w wypadku studiów pierwszego stopnia – mieć średnią ocen za pierwszy rok studiów nie niższą niż 4,55,
- b) w wypadku studiów drugiego stopnia – osiągnąć ostateczny wynik ze studiów pierwszego stopnia nie niższy niż 4,55 oraz średnią ocen za pierwszy semestr studiów drugiego stopnia nie niższą niż 4,55,

c) wykazywać szczególne zainteresowania dziedziną nauki reprezentowaną przez wybranego opiekuna naukowego.

W uzasadnionych wypadkach, na pisemny wniosek studenta, Dziekan może również wyrazić zgodę na indywidualną organizację zajęć. O zgodę na indywidualną organizację zajęć obowiązkowych student może się ubiegać ze względu na:

- a) zły stan zdrowia (udokumentowany zaświadczeniem lekarskim lub orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności),
- b) trudną sytuację rodzinną (np. opiekę nad małym dzieckiem lub chorą osobą),
- c) niemożliwość kontynuowania przez studenta nauki na dotychczasowym kierunku lub specjalności, z przyczyn leżących po stronie UEP. W szczególności studenci niepełnosprawni mogą występować o udzielenie pomocy w zakresie ułatwień w organizacji procesu dydaktycznego. Zgodnie z Regulaminem studiów istnieje możliwość dostosowania formy oraz czasu trwania zaliczenia i egzaminu do możliwości studenta niepełnosprawnego.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Ekonomii mają obowiązek odbywania dwóch dyżurów w ciągu tygodnia. Jeden z dyżurów ustalany jest po godzinie 16.00 w celu ułatwienia studentom niestacjonarnym kontaktu z wykładowcą. Możliwe są również inne formy konsultacji, na przykład drogą telefoniczną, mailową oraz za pomocą platformy Moodle.

2.2.

Metody sprawdzania i oceny osiągnięcia efektów kształcenia dobierane są w dostosowaniu do rodzaju zajęć. Określone są one w sylabusach przedmiotów. Wskazano w nich za pomocą jakich metod sprawdzania weryfikowane jest osiągnięcie każdego z przyjętych dla przedmiotu szczegółowych efektów kształcenia. Do najczęściej stosowanych na ocenianym kierunku studiów metod sprawdzania i oceny wiedzy należą: egzamin pisemny z pytaniami otwartymi lub testowymi, egzamin ustny, kolokwium zaliczeniowe w formie testów. Dla weryfikacji umiejętności nabywanych przez studentów w ramach niektórych przedmiotów, zwłaszcza kierunkowych i specjalnościowych, wymaga się sporządzenia raportu z badań dotyczących obszaru tematycznego powiązanego z treścią zajęć. Ta forma pozwala na zweryfikowanie efektów kształcenia pozwala w szczególności na sprawdzenie realizacji efektów kształcenia związanych z przeprowadzeniem badań naukowych (umiejętność odnalezienia informacji i oceny jej użyteczności, znajomość narzędzi badawczych i wnioskowania logicznego).

Wielu nauczycieli akademickich wymaga w ramach zajęć ćwiczeniowych udziału w dyskusji oraz przeprowadza warsztaty polegające na pracy w grupie studenckiej. Są to na ogół formy wspomagające, dodatkowe, które mają na celu realizację efektów kształcenia z zakresu kompetencji społecznych (rola kompetencji społecznych w zakresie kierowania zespołem, rozwiązywanie konfliktów w organizacji, diagnoza własnych predyspozycji do pracy w zespole pracowniczym).

Podstawowe znaczenie dla przygotowania studentów pierwszego stopnia do prowadzenia badań naukowych a studentów drugiego stopnia ich realizacji mają seminaRIA dyplomowe. Rodzaje, tematyka oraz metodyka prac dyplomowych, a co za tym idzie nabywanie rozmaitych kompetencji badawczych, są na ocenianym kierunku zróżnicowane. Tematyka prac oraz stosowana przez studentów metodyka zależy od indywidualnych ustaleń z promotorem. W pracach dyplomowych przygotowywanych na kierunku Ekonomia promotorzy popierają i wspomagają stosowanie zróżnicowanych metod badawczych z obszaru nauk społecznych zarówno ilościowych, jak i jakościowych (wywiad pogłębiony, metodę delficką, podejście narracyjne). Podczas badań w ramach przygotowywania prac dyplomowych studenci zachęceni są do korzystania z najnowszej literatury przedmiotu, w tym także obcojęzycznej. Studenci, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, mają do wyboru szeroką

ofertę promotorów i prowadzonych przez nich seminariów. Oferta ta jest dostępna na stronie internetowej Wydziału i zawiera listę promotorów oraz sformułowane przez nich wymogi.

Nauczyciele udzielają studentom wsparcia w realizacji zakładanych efektów kształcenia zarówno w trakcie zajęć o charakterze aktywnym, przez omawianie i wyjaśnianie zgłaszanych problemów, jak i indywidualnie w ramach konsultacji. Wykładowca uzyskuje jednocześnie informację o tym, czego studenci się nauczyli oraz na jakie problemy natrafili w trakcie realizacji zajęć. Istotną rolę w zakresie wsparcia udzielanego studentom w procesie uczenia się odgrywa opieka promotorska. Pozwala ona na weryfikację zdobytych przez studentów efektów kształcenia, a także wskazanie zakresu niezbędnego ich uzupełnienia, gdyby były osiągnięte w niedostatecznym stopniu.

Analiza prac pisemnych przeprowadzona w trakcie wizytacji (kolokwiów i prac egzaminacyjnych) wskazuje na dużą różnorodność stosowanych form weryfikacji efektów kształcenia (testy wyboru, pytania opisowe, zadania rachunkowe, projekty). Są one dostosowane do charakteru przedmiotów i rodzaju zajęć. Tematyka tych prac jest zgodna z treściami programowymi określonymi w sylabusach przedmiotów.

Na studiach pierwszego stopnia studenci zdają łącznie 16 egzaminów, a na studiach drugiego stopnia 11.

Promotorzy podają do wiadomości studentów zakresy tematów możliwych do realizacji w ramach seminarium dyplomowego. Tematy te ulegają zmianom pod wpływem zmian stanu wiedzy i oczekiwań otoczenia gospodarczego.

Tematyka prac dyplomowych na ocenianym kierunku studiów, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, odnosi się do różnych dyscyplin z dziedziny nauk ekonomicznych. Oprócz prac z zakresu ekonomii, dość duża część należy merytorycznie do finansów (np. Usługi finansowe i techniki sprzedaży bankowej (na przykładzie Banku Gospodarki Żywnościowej BNP Paribas-oddział w Kaliszu), Rozwój bankowości elektronicznej jako kanału sprzedaży usług bankowych w Polsce (na przykładzie wybranych banków), Płatności elektroniczne i ich wykorzystanie w Polsce, Analiza finansowa PGE S.A.) i zarządzania (np. Zarządzanie zespołami kreatywnymi, Działania public relations w procesie budowania wizerunku firmy na przykładzie przedsiębiorstwa budowlanego HOPE construction & demolition, Negocjacje w firmie jako metoda rozwiązywania konfliktów pracowniczych, Design Thinking jako metoda pracy, która wspomaga motywowanie pracowników).

Studenci ocenianego kierunku studiów prowadzą działalność naukową w ramach sześciu kół naukowych związanych merytorycznie z tym kierunkiem. Szczególnie duża jest ich aktywność w formie przygotowywania i prezentacji referatów na konferencjach naukowych. W roku akademickim 2016/2017 miało miejsce 29 takich wystąpień. Koła naukowe były także organizatorami dwóch krajowych konferencji naukowych, sześciu międzynarodowych i 26 seminariów. Studenci opublikowali we wskazanym okresie 2 prace naukowe. Byli także organizatorami ponad dwudziestu przedsięwzięć na rzecz uczelni. Należy także wskazać, że w latach 2012-2017 prace licencjackie i magisterskie studentów ocenianego kierunku były zgłaszane w różnych konkursach zewnętrznych i wewnętrznych. 18 z nich zostało nagrodzonych. Dwóch studentów kierunku uzyskało stypendium Ministra za wybitne osiągnięcia, jeden student dwukrotnie uzyskał stypendium Marszałka Województwa Wielkopolskiego, a jedna osoba stypendium Starostwa Powiatowego w Kartuzach.

W Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu wydawane są publikacje w serii Debiuty Ekonomiczne. Są to monografie tematyczne, w których zamieszczane są prace naukowe studentów różnych kierunków studiów. Dotychczas ukazało się 18 numerów tej serii. Od 2015 r. wydawane jest także czasopismo „Challenger – Magazyn Młodych Ekonomistów”, w którym opublikowano dotychczas 19 opracowań autorstwa studentów ocenianego kierunku studiów.

W 2014 r. Uczelnia za pośrednictwem zewnętrznego wyspecjalizowanego podmiotu prowadziła badania losów absolwentów. Miało to na celu określenie przydatności zakładanych

efektów kształcenia na rynku pracy. W raportach tych analizowane są ekonomiczne losy absolwentów z uwzględnieniem takich kryteriów, jak: aktywność zawodowa, mobilność zawodowa, mobilność przestrzenna, dopasowanie kwalifikacyjne, czynniki sukcesu zawodowego, osiągnięte wynagrodzenie. Z raportów tych wynika, że absolwenci w niewielkim stopniu są zagrożeni bezrobociem. Absolwenci ocenianego kierunku dobrze radzą sobie na rynku pracy, co wskazuje, że pracodawcy pozytywnie oceniają ich kwalifikacje.

W regulaminie studiów na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu określono zasady przeprowadzania egzaminów i warunki, jakie muszą być spełnione, aby student mógł przystąpić do egzaminu z przedmiotu w danym cyklu dydaktycznym. W regulaminie określono także procedurę odwoławczą w przypadku zastrzeżeń ze strony studenta, co do warunków przebiegu procesu oceny efektów kształcenia. Zarówno w przypadku przedmiotów kończących się zaliczeniem na ocenę, jak i egzaminem oraz zastrzeżeń co do formy zaliczenia lub bezstronności przy wystawianiu oceny student ma prawo złożyć do dziekana wnioski o komisyjne sprawdzenie uzyskanych przez studenta wyników bądź przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. W regulaminie studiów określone zostały zasady przeprowadzania komisyjnego sprawdzenia uzyskanych przez studenta wyników oraz zasady przeprowadzania egzaminu komisyjnego.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu przyjął regulacje mające przeciwdziałać plagiaryzmowi. Zawarte są one w Zarządzeniu 42/2009 Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie zasad dokonywania kontroli antyplagiatowej prac dyplomowych. Przewiduje ono, że kontrola dotyczy wszystkich prac licencjackich, inżynierskich i magisterskich powstających w uczelni. Określono w nim dopuszczalne wskaźniki podobieństwa i procedury związane z kontrolą antyplagiatową prac.

Studenci informowani są o kryteriach i metodach oceny ich postępów w nauce na pierwszych zajęciach z przedmiotu. Informacje te zawarte są także w sylabusach przedmiotów. Studenci uzyskują informację zwrotną o wynikach za pośrednictwem wirtualnego dziekanatu.

Egzaminy odbywają się w terminach ustalonych w harmonogramie roku akademickiego. Po okresie zajęć dydaktycznych w każdym semestrze przewidziana jest 2-tygodniowa sesja egzaminacyjna oraz poprawkowe sesje egzaminacyjne w takim samym wymiarze czasowym.

2.3.

Warunki i zasady rekrutacji kandydatów na studia określa Senat uczelni. Uchwała nr 83 (2014/2015) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 22 maja 2015 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów pierwszego stopnia na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu w roku akademickim 2016/2017 stwierdzała, że dobór kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia prowadzony jest na wydział prowadzący dany kierunek studiów i jednocześnie na wybrany przez kandydata kierunek studiów. Wybór kierunku studiów dokonany podczas rekrutacji jest wiążący. Kwalifikacja prowadzona jest na podstawie wyników uzyskanych z przedmiotów kwalifikacyjnych określonych dla poszczególnych kierunków studiów. Przedmiotami kwalifikacyjnymi dla kierunku Ekonomia są: język obcy nowożytny (angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski), matematyka, geografia albo historia albo informatyka (Computer Science albo Information Technology In a Global Society – w przypadku matury IB).

W odniesieniu do kandydatów, którzy zdawali egzamin maturalny w postępowaniu rekrutacyjnym uwzględniane są punkty procentowe z części pisemnej (zewnętrznej) egzaminu maturalnego z wybranych przedmiotów wpisane na świadectwie dojrzałości. Natomiast kandydatom, którzy zdawali egzamin w systemie International Baccalaureate w postępowaniu rekrutacyjnym uwzględniane są wyniki uzyskane na egzaminie IB z wybranych przedmiotów,

wpisane na tymczasowym świadectwie matury IB i powtórzone na dyplomie IB. Kandydaci, którzy ukończyli szkołę średnią za granicą: w postępowaniu rekrutacyjnym uwzględniane są wyniki z przedmiotów kwalifikacyjnych do UEP wpisane na dokumencie będącym podstawą przyjęcia na studia (dyplom/świadectwo ukończenia szkoły średniej za granicą, uprawniający/e do przyjęcia na studia w kraju jego wydania). Kandydaci, którzy zdawali egzamin dojrzałości ("stara matura") w postępowaniu rekrutacyjnym mają uwzględniane wyniki rozmowy kwalifikacyjnej z wybranych przedmiotów, przeprowadzonej przez UEP.

Na studia stacjonarne i niestacjonarne drugiego stopnia przyjmowani są kandydaci, którzy legitymują się dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich. Przyjęcie na stacjonarne i niestacjonarne studia drugiego stopnia na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu odbywa się na wydział i kierunek. Przyjęcie absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na studia stacjonarne drugiego stopnia, w ramach puli miejsc dla absolwentów, odbywa się na podstawie średniej ocen ze studiów. Przyjęcie pozostałych kandydatów na stacjonarne studia drugiego stopnia odbywa się na podstawie wyników pisemnego testu kwalifikacyjnego, obejmującego ogólną wiedzę w dziedzinie nauk ekonomicznych i kierunkową. Przyjęcia na studia niestacjonarne drugiego stopnia prowadzone są na podstawie konkursu średnich ocen ze studiów (bez względu na ukończony kierunek studiów).

Postępowanie rekrutacyjne przy przyjęciach na studia pierwszego i drugiego stopnia uwzględnia wyniki uzyskane w ramach procesu potwierdzania na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu efektów uczenia się, uzyskanych poza systemem studiów (obliczone na podstawie ocen i punktów ECTS uzyskanych w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się) oraz punkty przyznawane za staż pracy.

Analiza procesu rekrutacji kandydatów na studia wskazuje, że jednostka dokonuje ich selekcji, zwłaszcza na studiach stacjonarnych, z wykorzystaniem przyjętych kryteriów. Przykładowo w roku akademickim 2016/2017 na studia stacjonarne pierwszego stopnia zgłosiło się 664 kandydatów a przyjętych zostało 251, na studia niestacjonarne pierwszego stopnia zgłosiło się 45, a przyjęto 35, na studia stacjonarne drugiego stopnia zgłosiło się 165 a przyjęto 99, na studia niestacjonarne drugiego stopnia zgłosiło się 30, przyjęto 22.

Zasady dyplomowania studentów odnoszące się zarówno do studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia określają: Regulamin Studiów przyjęty Uchwałą nr 67 Senatu UEP z dnia 28 kwietnia 2015, Uchwała nr 43 Senatu AEP z dnia 24 marca 2006 r. w sprawie dokumentacji procesu dyplomowania, Zarządzenie nr 39/2011 Rektora UEP w sprawie zasad tworzenia przypisów bibliograficznych i bibliografii załącznikowej oraz Uchwała nr 45 (2017/2018) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 23 lutego 2018 r.

Organizację i przebieg egzaminów dyplomowych reguluje Regulamin Studiów. Pytania egzaminacyjne są zatwierdzane przez Radę Wydziału. Szczegółowe wymogi stawiane pracom dyplomowym na obydwu poziomach studiów określono w przyjętym przez Wydział dokumencie „Wymagania Stawiane Pracom Dyplomowym”. Są one zgodne z Regulaminem Studiów.

Student studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia dokonuje wyboru promotora zapisując się na prowadzone przez niego seminarium dyplomowe lub magisterskie. Wybór seminarium odbywa się u kierowników seminariów w poszczególnych Katedrach. Kierownik seminarium ustala kryteria przyjęcia na seminarium. Student i promotor potwierdzają fakt wyboru seminarium podpisując kartę skierowania.

Student studiów niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia wypełnia deklarację wyboru seminarium magisterskiego lub dyplomowego. Z oferowanych seminariów wybiera trzy w preferowanej przez siebie kolejności. Decyzję o przyjęciu studenta na seminarium podejmuje Prodziekan Wydziału. Lista seminariów magisterskich i dyplomowych jest zatwierdzana przez Radę Wydziału.

Temat i treść pracy dyplomowej muszą być zgodne z kierunkowymi efektami kształcenia oraz programem nauczania na realizowanym przez studenta kierunku studiów.

Regulaminu studiów UEP przewiduje, że student po zaliczeniu pierwszego semestru studiów może, za zgodą właściwych dziekanów i na warunkach przez nich określonych, zmienić wydział lub kierunek studiów. W takim wypadku, podejmując decyzję o przeniesieniu studenta, dziekan wydziału, na którym student po dokonaniu zmiany wydziału lub kierunku będzie studiował, może uznać studentowi dotychczas zaliczone zajęcia i praktyki. Warunkiem uznania zajęć i praktyk za odpowiadające zajęciom i praktykom określonym w planie studiów i programie kształcenia na zmienionym kierunku jest stwierdzenie na podstawie sylabusów zbieżności uzyskanych efektów kształcenia. Za uznane w tym trybie przez dziekana zajęcia student otrzymuje taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom kształcenia uzyskanym przez studenta w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk na dotychczasowym kierunku.

Regulamin studiów przewiduje również, że student może ubiegać się o przeniesienie zajęć zaliczonych w uczelni innej niż macierzysta, w tym zagranicznej. W tym wypadku, przypisuje się taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom kształcenia uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk w jednostce goszczącej. Warunkiem przeniesienia zajęć zaliczonych poza uczelnią macierzystą, w tym w uczelni zagranicznej, w miejsce punktów przypisanych zajęciom i praktykom określonym w planie studiów i programie kształcenia jest stwierdzenie na podstawie sylabusów zbieżności uzyskanych efektów kształcenia.

Regulamin potwierdzania na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów został wprowadzony Uchwałą nr 81 (2014/2015) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 22 maja 2015 roku. W oparciu o jego przepisy w jednostce prowadzącej oceniany kierunek studiów została powołana Komisja ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się. Komisja ta przekazuje do Wydziałowych Komisji Rekrutacyjnych informację o stażu pracy oraz wynikach uzyskanych przez kandydatów w procesie potwierdzenia efektów uczenia się (obejmujące uzyskane oceny i punkty ECTS) wraz ze zgromadzoną w trakcie procedury potwierdzenia efektów uczenia się dokumentacją dotyczącą danego kandydata na studia.

Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone:

- osobie posiadającej świadectwo dojrzałości i co najmniej pięć lat doświadczenia zawodowego, w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia;
- osobie posiadającej tytuł zawodowy licencjata lub równorzędny i co najmniej trzy lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia;
- osobie posiadającej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny i co najmniej dwa lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejny kierunek studiów pierwszego lub drugiego stopnia.

Rada Wydziału Ekonomii przyjęła dla poszczególnych poziomów i trybów studiów wykazy przedmiotów, które są objęte procedurą potwierdzania efektów uczenia się uzyskiwanych poza systemem studiów.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym proces rekrutacyjny jest przejrzysty, a liczba przyjmowanych kandydatów jest dostosowana do potencjału dydaktycznego kierunku ekonomia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Plan studiów ocenianego kierunku studiów ma prawidłową strukturę. Jest ona oparta na blokach przedmiotów obejmujących prawidłowo dobrane grupy przedmiotów. Wymiar godzin

zajęć dla całych studiów, bloków przedmiotów i poszczególnych przedmiotów jest właściwy i pozwala na realizację przyjętych efektów kierunkowych i przedmiotowych. Kolejność przedmiotów ujętych w planie jest właściwa. Kolejność ta uwzględnia zachodzące pomiędzy nimi powiązania przekazu wiedzy i kształtowania umiejętności. Wskaźniki struktury programu studiów na ocenianym kierunku, poziomie i profilu kształcenia spełniają wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. 2016 poz. 1596). Dla każdego z przedmiotów dokonano w sylabusie kalkulacji nakładu pracy niezbędnego dla osiągnięcia założonych dla niego przedmiotowych efektów kształcenia i wyrażono ten nakład za pomocą punktów ECTS. Wszystkie te elementy zostały uwzględnione odpowiednio dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Na studiach niestacjonarnych przyjęto przy tym mniejszą liczbę godzin dla całych studiów oraz poszczególnych przedmiotów, co jest rekompensowane zastąpieniem części wymiaru godzin zajęć w ramach bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem większym nakładem pracy własnej i częściowo kształceniem na odległość.

Formy prowadzenia zajęć, a w szczególności relacja liczby godzin wykładów, ćwiczeń i konwersatoriów odpowiadają ogólnoakademickiemu profilowi kształcenia. Zajęcia wykładowe stanowią nieco ponad połowę łącznego wymiaru czasowego zajęć. Liczebność grup studenckich na zajęciach wykładowych i ćwiczeniowych jest odpowiednia z punktu widzenia możliwości wykorzystywania aktywnych form kształcenia i realizacji założonych efektów kształcenia.

Rozwiązania przyjęte w Uczelni przewidują, że na ocenianym kierunku studiów jako prowadzonym w ramach profilu ogólnoakademickiego nie ma obowiązkowej praktyki zawodowej. Studenci są jednak zachęceni do realizacji praktyk nieobowiązkowych, a wielu z nich korzysta ze staży.

Harmonogram zajęć dydaktycznych wskazuje na dość duże obciążenie studentów w trakcie jednego dnia, zwłaszcza na studiach niestacjonarnych. Brakuje przy tym dłuższej przerwy w trakcie dnia na spożycie posiłku obiadowego. Nie występuje jednak, zwłaszcza na studiach stacjonarnych, zjawisko kumulacji w trakcie dnia zajęć z jednego przedmiotu.

Na ocenianym kierunku studiów zajęcia z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość prowadzone są jedynie w niewielkim zakresie na studiach niestacjonarnych. Wymiar godzin e-learningu w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów nie przekracza 10 %. Egzaminy z tych przedmiotów odbywają się w siedzibie uczelni.

Ujęte w planie studiów treści programowe poszczególnych przedmiotów są dobrane prawidłowo z punktu widzenia określonych dla nich efektów kształcenia. Uwzględniają one aktualny stan wiedzy i badań naukowych. Treści programowe dla języka obcego są w niezbędnym zakresie ukierunkowane na znajomość języka specjalistycznego odnoszącego się do kierunku studiów. Treści kształcenia dla całych studiów tworzą kompleksowy i spójny zestaw zagadnień pozwalających na realizację przyjętych efektów kształcenia.

Metody dydaktyczne stosowane w ramach poszczególnych przedmiotów są prawidłowo dobrane z punktu widzenia możliwości realizacji założonych efektów kształcenia. Pozwalają one w szczególności na przygotowanie studentów studiów pierwszego stopnia do prowadzenia badań oraz udział w badaniach studentów drugiego stopnia. Podstawową rolę w tym zakresie odgrywają seminaria dyplomowe. Studenci opanowują w ich trakcie warsztat naukowy a część z nich przeprowadza w ramach przygotowania pracy dyplomowej własne badania empiryczne.

Studenci mają możliwość korzystania z indywidualizacji metod kształcenia poprzez wybór przedmiotów do wyboru, specjalności, seminarium dyplomowego oraz na zasadach indywidualnego planu studiów bądź indywidualnej organizacji studiów. W szczególności osoby niepełnosprawne mają zapewniony dostęp do rozwiązań organizacyjnych związanych z procesem kształcenia dostosowanych do ich potrzeb.

Sposoby weryfikacji i oceny realizacji efektów kształcenia są dostosowane do charakteru przedmiotów i w sposób prawidłowy określone w ich sylabusach. Weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia założonych dla poszczególnych przedmiotów przeprowadzana zarówno na bieżąco, jak i na koniec realizacji przedmiotu. Przeprowadza się ją najczęściej w oparciu o pisemne formy sprawdzianów i egzaminów. Analiza informacji zawartych w sylabusach oraz przegląd udostępnionych prac przejściowych i etapowych wskazują, że stosowane są sprawdziany oparte zarówno na pytaniach testowych, zdaniach wymagających uzupełnienia bądź opisowych pozwalających na weryfikację wiedzy studentów, jak i zadaniach rachunkowych weryfikujących umiejętności. W ramach niektórych przedmiotów studenci przygotowują projekty. Końcowa weryfikacja efektów kształcenia dokonywana jest w ramach systemu dyplomowania. Tematyka części prac dyplomowych nie jest zgodna z dyscypliną nauki, do której zostały odniesione efekty kształcenia. Analiza losowo dobranych prac dyplomowych wskazuje, że ich struktura jest dostosowana do ogólnoakademickiego profilu kształcenia. Zawierają one dobrze rozbudowane części teoretyczne oparte na przeglądzie literatury przedmiotu, głównie książkowej, przy niewielkim wykorzystaniu artykułów z czasopism specjalistycznych. Części teoretyczne mają w dużym stopniu charakter odtwórczy i przedstawiają stan wiedzy w danym zakresie bez krytycznej analizy. Części empiryczne są najczęściej dość wąskie. Z reguły stosowane są jedynie proste metody ilościowe do analizy i prezentacji zależności.

Studenci ocenianego kierunku studiów wykazują dość dużą aktywność naukową. Jej wyrazem jest praca w kołach naukowych, publikowanie artykułów, udział i organizacja konferencji naukowych i seminariów oraz organizacja innych przedsięwzięć o charakterze naukowym. Prace dyplomowe zgłaszane są na konkursy i uzyskują nagrody i wyróżnienia.

Sposoby sprawdzania i oceny efektów kształcenia są kompleksowo uregulowane w aktach wewnętrznych uczelni. Opiera się on na standardowych rozwiązaniach stosowanych w szkolnictwie wyższym i zapewnia w szczególności równe traktowanie, przejrzystość i bezstronność postępowania w tym zakresie oraz umożliwia rozwiązywanie sytuacji konfliktowych. Studenci mają zapewniony dostęp do informacji zwrotnej na temat wyników ocen bezpośrednio u prowadzących zajęcia bądź przez wirtualny dziekanat.

Rekrutacja kandydatów na studia pierwszego i drugiego stopnia oparta jest na kryteriach umożliwiających weryfikację i selekcję z punktu widzenia posiadania wiedzy i umiejętności niezbędnych dla osiągnięcia efektów kształcenia zakładanych dla danego poziomu studiów. Brane są po uwagę odpowiednio oceny na maturze uzyskane ze wskazanych przedmiotów bądź na studiach. Przy rekrutacji na studia drugiego stopnia ma jednak miejsce wyodrębnienie puli dla kandydatów z uczelni macierzystej i zróżnicowanie kryteriów przyjęć dla tych grup kandydatów.

Zasady dyplomowania określone są w regulacjach wydanych na poziomie uczelni oraz wydziału. Uwzględniają one wszystkie etapy procesu dyplomowania (obsada seminariów, określenie tematu pracy dyplomowej, przygotowanie metodyczne seminarzystów, ocena pracy i egzamin dyplomowy) a stosowane rozwiązania pozwalają na osiągnięcie związanych z tym elementem studiów efektów kształcenia.

Uczelnia, w której prowadzony jest oceniany kierunek studiów, wprowadziła zgodne z obowiązującymi przepisami regulacje odnoszące się do identyfikacji efektów kształcenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym i poza systemem studiów. Informacje na ich temat są aktualne, kompletne i w łatwy sposób dostępne dla zainteresowanych osób, zwłaszcza w wersji elektronicznej.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1

W Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu wprowadzono model zarządzania jakością kształcenia, w ramach którego wyróżniono główne obszary zapewniania jakości kształcenia, w tym trzy związane z programem kształcenia, tj.:

- zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd planów studiów i programów kształcenia i związanych z nimi efektów kształcenia,
- doskonalenie organizacji procesu dydaktycznego oraz opracowanie procedur zapewnienia jakości kształcenia, a także
- włączenie w proces zapewnienia jakości kształcenia studentów oraz pracodawców, poprzez zbieranie opinii studentów i absolwentów na temat realizacji procesu dydaktycznego, oraz opinii pracodawców o poziomie wykształcenia zatrudnianych absolwentów.

Funkcjonujący system zapewniania jakości kształcenia został zbudowany na podstawie Uchwał Senatu UEP nr 72 z dnia 22 lutego 2013 r. oraz nr 55 z 27 marca 2015 r. w sprawie Wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na UEP (WSZPJK) oraz Uchwały Rady WE nr 163 z dnia 6 lutego 2015 r. Uwzględnia on zasady, najważniejsze uwarunkowania i wytyczne tworzenia kultury jakości kształcenia.

Nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem Systemu pełni Senat UEP (raz w roku Senat otrzymuje sprawozdanie pełnomocnika rektora ds. jakości kształcenia na temat funkcjonowania systemu). Odpowiedzialność za organizację i funkcjonowanie systemu ponosi prorektor ds. edukacji i studentów. Na jego wniosek rektor powołuje rektorską komisję ds. jakości edukacji, która zajmuje się koordynacją działań systemu. Nadzór nad działaniem systemu na wydziałach sprawują rady wydziałów, a monitorowaniem i doskonaleniem systemu zapewniania jakości zajmują się powołane w tym celu komisje.

Na Wydziale Ekonomii funkcjonuje Komisja Programowa oraz Komisja ds. Kształcenia, które ściśle ze sobą współpracują. Do najważniejszych zadań Komisji Programowej związanych z doskonaleniem programu i procesem kształcenia należą m. in.: (1) Projektowanie i modyfikacja programów kształcenia, (2) Weryfikowanie pod względem formalnym i merytorycznym wniosków o utworzenie nowego kierunku lub modyfikację kierunku, w tym polegającą na zmianie przedmiotów, (3) Organizowanie cyklicznych spotkań z przedstawicielami pracodawców w celu oceny funkcjonujących i projektowanych na wydziale programów kształcenia, (4), Opracowywanie i modyfikowanie procedury przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz pytań na egzaminy dyplomowe.

Główne zadania wydziałowej Komisji ds. Kształcenia z punktu widzenia doskonalenia programów kształcenia to m. in.: (1) Opiniowanie wniosków o modyfikację kierunku polegającą na zmianie przedmiotów (podstawowych, kierunkowych lub specjalnościowych) na studiach I i II stopnia, (2) Analiza wyników hospitacji zajęć oraz sesji i przedstawianie wniosków radzie wydziału (3) Gromadzenie i prezentowanie radzie wydziału wyników badań

absolwentów dotyczących oceny procesu kształcenia i warunków studiowania oraz przebiegu ich kariery zawodowej, (4) Analiza sposobów weryfikowania oraz stopnia osiągnięcia efektów kształcenia na kierunkach prowadzonych na wydziale, (5) Dokonywanie corocznego przeglądu programów kształcenia na studiach I i II stopnia.

Zadania, o których mowa są realizowane na poziomie Uczelni i Wydziału Ekonomii (w tym na kierunku *ekonomia*) za pomocą różnych narzędzi, tj. m. in.:

- ankiety studentów z opinią o zajęciach i wykładowcy,
- arkusza hospitacji zajęć dydaktycznych przez kierowników katedr i innych doświadczonych pracowników naukowo-dydaktycznych,
- formularza okresowej oceny nauczyciela akademickiego,
- badania postrzegania Wydziału i jego oferty dydaktycznej przez studentów,
- przeglądu programów kształcenia na studiach I i II stopnia,
- bilansu kompetencji studentów i pracowników naukowych biorących udział w projektach podnoszenia kompetencji finansowanych ze środków unijnych przed i po udziale w projekcie.

Zadania te są realizowane w następujących obszarach:

1. Planowanie procesu kształcenia jako zadania i działania o charakterze proceduralnym realizowane głównie przez Komisję Programową, Komisję ds. Kształcenia, koordynatorów kierunków oraz jednostki na poziomie uczelnianym;
2. Dostosowanie procesu kształcenia do wymogów rynku pracy to:
 - Projekt „*Podnoszenie Kompetencji Studentów WE*” (finansowany ze środków Unii Europejskiej) przewiduje udział studentów kierunku *Ekonomia* w różnych zajęciach praktycznych (m.in. szkoleniach i warsztatach), które mają podnieść ich kwalifikacje zawodowe i analityczne, a w konsekwencji ich pozycję na rynku pracy; wszystkie działania w projekcie zostały zainicjowane i są organizowane przez pracowników Wydziału Ekonomii
 - Klub Partnera organizuje cykliczne programy staży i praktyk dla studentów oraz absolwentów Uczelni (w latach 2013-2016 odbyło się 127 spotkań biznesowych, z czego 12 z inwestorami zagranicznymi);
 - Rada Finansów, której głównym celem jest wsparcie Wydziału Ekonomii w zapewnieniu wysokiej jakości merytorycznej przedmiotów finansowych oferowanych w ramach wszystkich kierunków studiów na WE, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rynku pracy (w skład Rady Finansów wchodzi m.in. osoby z praktyki gospodarczej);
 - Program *Badanie Losów Absolwentów* ma na celu monitorowanie sytuacji zawodowej Absolwentów Uczelni, w tym na kierunku *Ekonomia*; co pozwala na uatrakcyjnienie oferty dydaktycznej;
 - Działania na wniosek studentów i koordynatorów kierunku *Ekonomia* zmierzające do zmiany nazwy i modyfikacji treści specjalności na kierunku, bardziej atrakcyjne dla studentów i rozpoznawalne przez potencjalnych pracodawców oraz odzwierciedlające ich wymagania (na ocenianym kierunku *Ekonomia* działaniami takimi były m. in.: (a) zmiana nazwy specjalności *Polityka i Gospodarka Żywnościowa* na stacjonarnych studiach I i II stopnia oraz *Katedry Makroekonomii i Historii Myśli Ekonomicznej*, jak również poprawa sylabusów i wprowadzenie do programu nowych przedmiotów takich jak: *Biogospodarka w warunkach globalizacji*, *Menedżer w procesie planowania i zarządzania strategicznego*, *Podjęcie decyzji w biznesie*, *Analizy rynku metodami ilościowymi*, *Tworzenie innowacji w biznesie*, *Gospodarka sektorów kreatywnych*).
3. Zapewnienie odpowiednich umiejętności i kwalifikacji kadry dydaktycznej to:

- Uczelniany Kurs Pedagogiczny dla Młodej Kadry UEP – przygotowujący doktorantów i asystentów do pracy dydaktycznej;
 - programy Doskonalenia Nauczycieli Akademickich finansowane ze środków budżetu partycypacyjnego – oferty szkoleniowe rozwijające kompetencje do nauczania dla doświadczonej kadry;
 - Projekt „*Podniesienie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu*” finansowany ze środków Unii Europejskiej; wszystkie działania inicjowane i organizowane przez pracowników Wydziału Ekonomii;
4. Dostosowanie zasobów do potrzeb dydaktycznych jako działania głównie podejmowane na poziomie Uczelni, np.
- powstanie sal do pracy grupowej w Bibliotece Głównej i Czytelni UEP
 - nowe laboratoria komputerowe w Centrum Edukacyjnym Usług Elektronicznych;
5. Monitorowanie realizacji procesu kształcenia jako zadania i działania o charakterze proceduralnym realizowane głównie przez Komisję Programową, Komisję ds. Kształcenia, koordynatorów kierunków oraz jednostki na poziomie uczelnianym) to m. in.
- prowadzenie hospitacji zajęć, głównie przez kierowników katedr lub doświadczonych pracowników naukowo-dydaktycznych.; wyniki hospitacji są podawane do wiadomości hospitowanego, archiwizowane w katedrze i brane pod uwagę w okresowej ocenie nauczyciela akademickiego;
 - ocena stopnia osiągania efektów kształcenia podejmowana jest poprzez różne formy zaliczenia określone przez nauczycieli w sylabusach oraz na podstawie badań ankietowych (organizacja zajęć, sposób prowadzenia zajęć, zachowanie prowadzącego, zaliczenie przedmiotu oraz ocena efektów kształcenia); wyniki opracowywane są przez Komisję ds. Kształcenia, przedstawiane na Radzie Wydziału Ekonomii oraz na dorocznej konferencji dydaktycznej UEP); na wniosek studentów dokonuje się przeglądu programu kształcenia i opiniuje. W bieżącym roku akademickim Komisja Programowa zaproponowała, a Rada Wydziału przegłosowała zmianę w programie studiów I roku polegającą na przesunięciu przedmiotu *matematyka* na pierwszy semestr. Zmiana ta została wcześniej skonsultowana ze studentami drugiego roku *ekonomii*, którzy jako przyczynę znaczącej liczby ocen niedostatecznych z *matematyki* i *mikroekonomii* wskazali fakt skumulowania tych trudnych przedmiotów w jednym semestrze, a ponadto zwrócili uwagę, że równoległe prowadzenie zajęć z tych przedmiotów utrudnia przyswojenie materiału z mikroekonomii z uwagi na braki wiedzy z obszaru matematyki. Wskazana zmiana programowa zostanie wdrożona w następnym roku akademickim. Ponadto na kierunku *Ekonomia* wprowadzono na wszystkich specjalnościach na studiach II stopnia przedmiot *Metody analizy zjawisk ekonomicznych i finansowych*;
6. Ocena procesu kształcenia (np. poza standardowym badaniem opinii studentów o zajęciach, które odbywa się po zakończeniu każdego semestru) jest dodatkowym elementem monitorowania procesu kształcenia realizowana corocznie poprzez badanie opinii studentów na tematy związane z Uczelnią, organizowane przez SKN Młodych Statystyków i Demografów na Wydziale Ekonomii. Obejmuje ono m.in. kwestie oceny podejścia nauczycieli akademickich do realizacji zajęć dydaktycznych, zadowolenia ze współpracy z promotorem pracy dyplomowej czy też zgodności treści z sylabusem przedmiotu. Wyniki są prezentowane na specjalnej konferencji podsumowującej badanie, a także prezentowane na stronie internetowej Koła. Ponadto od 2016 roku Komisja Promocji Wydziału Ekonomii przeprowadza wśród studentów I i III roku studiów I stopnia i I roku studiów II stopnia badanie postrzegania Wydziału i jego oferty dydaktycznej, co daje podstawę do modyfikacji tej oferty (w szczególności pod kątem potrzeb rynku pracy);

7. Doskonalenie procesu kształcenia jako zadania i działania o charakterze proceduralnym realizowane głównie przez Komisję Programową, Komisję ds. Kształcenia, koordynatorów kierunków oraz jednostki na poziomie uczelnianym to:
 - upowszechnianie elektronicznego wsparcia procesu kształcenia za pomocą platformy Moodle i obowiązku zakładania kursów na platformie przez wszystkich pracowników, w tym prowadzenie części zajęć on-line,
 - organizowanie szkoleń metodycznych dla nauczycieli (szkolenia DNA oraz udział pracowników w projekcie kompetencyjnym „Podniesienie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu”);
8. Gromadzenie i udostępnianie informacji o procesie kształcenia to
 - gromadzenie i prezentowanie Radzie Wydziału wyników badań ankietowych,
 - współorganizowanie i aktywny udział pracowników WE w konferencji dydaktycznej, na której m.in. przedstawiane są wyniki ankiet studenckich.

Jak poinformowano, Zespół oceniający w czasie wizytacji na podstawie prowadzonego monitorowania i przeglądów programów kształcenia oraz sposobów ich realizacji na kierunku:

- programy kształcenia są tworzone w oparciu o WSZJK i w zgodzie z nim modyfikowane z zachowaniem zawartych procedur,
- oferta specjalności na kierunkach jest dostosowana do potrzeb współczesnego rynku pracy.

W czasie spotkania z osobami odpowiedzialnymi za WSZJK na Wydziale przedstawiono wnioski i zalecenia, a także działania doskonalące jakość kształcenia. Należy podkreślić, iż władze Wydziału Ekonomii UEP, członkowie wydziałowych komisji odpowiedzialnych za jakość kształcenia studentów kierunku *Ekonomia* oraz koordynatorzy tego kierunku doskonale rozumieją, iż w zmieniającym się życiu gospodarczym potrzeby, jakim musi sprostać nowoczesne kształcenie, są zmienne i różnorodne. Programy studiów ponadto muszą być atrakcyjne, by zachęcić młode pokolenie do studiowania. W związku z tym koordynatorzy kierunku *Ekonomia* oraz opiekunowie specjalności w osobach kierowników Katedr (jako interesariusze wewnętrzni) sukcesywnie dokonują analizy przedmiotów wykładowych na tym kierunku, biorąc pod uwagę wyniki ankiet ewaluacyjnych, uwagi prowadzących zajęcia wykładowców oraz wyniki rozmów ze studentami, absolwentami oraz przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarcze (jako interesariusze zewnętrzni) UEP (Klub Partnera). Na tej podstawie zgłaszane są wnioski dotyczące modyfikacji kierunku *Ekonomia* i prowadzonych na tym kierunku specjalności, które polegają one na wycofywaniu przedmiotów, które są niepopularne lub zbyt ogólne na rzecz przedmiotów prowadzonych w laboratoriach, za pomocą programów ekonometryczno-statystycznych, co pozwala studentom zdobyć umiejętności cenione na rynku pracy.

Jak poinformowano Zespół oceniający w czasie wizytacji na podstawie prowadzonego monitorowania i przeglądów programów kształcenia oraz sposobów ich realizacji na kierunku *ekonomia* przedstawiono m.in. następujące wnioski i zalecenia, a także działania doskonalące jakość kształcenia:

Badany obszar	Wnioski z monitorowania i przeglądów, badań oraz rozmów z interesariuszami	Działania doskonalące
Opracowanie/doskonalenie programu kształcenia	Potrzeba uatrakcyjnienia i aktualizacji programów kształcenia uwzględniająca trendy ekonomiczno-społeczne	– Uaktualnienie programów kształcenia poprzez: modyfikację istniejących przedmiotów, wprowadzenie nowych na rzecz prowadzonych w laboratoriach, za pomocą metod warsztatowych, co pozwala studentom zdobyć umiejętności cenione na

		<p>rynku pracy.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Realizacja Projektu <i>Podniesienie kompetencji studentów Wydziału Ekonomii UEP</i> (pomoc w zdobyciu kwalifikacji szczególnie pożądanych na rynku pracy)
	Niedoskonałość warsztatu matematycznego studentów, co skutkuje problemami studentów z przyswojeniem wiedzy z zakresu mikroekonomii	Podjęcie i wdrożenie inicjatywy wprowadzenia wcześniej w programie studiów zajęć z <i>Matematyki</i> , tak aby student po ich ukończeniu mógł w pełni zrozumieć treści przekazywane przez nauczycieli przedmiotu <i>Mikroekonomia</i> .
Monitorowanie procesu kształcenia	Poprawa jakości prac dyplomowych i magisterskich	<ul style="list-style-type: none"> – Uchwała Senatu nr 45/2017/2018 precyzująca kwestie: zgodności tematu i treści pracy z kierunkowymi efektami kształcenia oraz programem nauczania na danym kierunku studiów; ujednoczonych wymagań dotyczących edycji i wydruku prac, a także jej merytorycznej zawartości – Wprowadzenie w 2011 roku tzw. „reguły akademickiej” – recenzentem dla prac realizowanych pod kierunkiem doktora może być samodzielny pracownik naukowy – Ujednoczenie zasad stosowania przypisów w pracach, tj. wprowadzenie obowiązku podawania tytułu oraz spisu treści w języku angielskim.
	Ocena okresowych efektów kształcenia studentów	Wprowadzenie podczas obrad Rady Wydziału punktu „ <i>Analiza sesji</i> ”. Punkt jest realizowany dwukrotnie w ciągu roku akademickiego: dla sesji zimowej i letniej. Analizie „odsiewu” i zdawalności egzaminów przez studentów towarzyszy dyskusja i wskazanie koniecznych zmian (działań) odnośnie efektów kształcenia.
	Potrzeba motywowania studentów do wypełniania ankiet „ <i>Opinii studentów o zajęciach</i> ”, oceniających każde zajęcia po zakończeniu danego semestru	Opracowanie prostego, a zarazem skutecznego systemu motywowania studentów do wypełniania ankiet dotyczących zajęć
Monitorowanie kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli akademickich	Potrzeba rozwoju kompetencji innowacyjnego prowadzenia zajęć dydaktycznych, poprzez zastosowanie nowoczesnych metod i narzędzi pracy (w ramach WSZJK, na wniosek i przy udziale studentów)	<ul style="list-style-type: none"> • Realizowanie od roku akademickiego 2017-2018 projektu <i>Podwyższenie Kompetencji Dydaktycznych Nauczycieli Akademickich UEP</i> • Realizowanie od roku akademickiego 2014-2015 programu <i>Doskonalenia Nauczycieli Akademickich</i> finansowanego ze środków budżetu partycypacyjnego <p>Wdrażanie działań naprawczych po analizie ankiet studentów pod kątem kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli akademickich po zakończeniu każdego semestru (rozmowa z wykładowcą, konieczność poprawy przez niego sylabusu, odbycie przez niego szkoleń w projekcie <i>Podwyższania Kompetencji Dydaktycznych Nauczycieli Akademickich UEP</i></p>
Weryfikacja osiągniętych przez studentów	Badanie realizacji/osiągania przez studentów zakładanych przedmiotowych efektów kształcenia w zakresie realizowanych	Co semestr na posiedzeniach Rady Wydziału przeprowadzana jest analiza sesji. Prodziekani przedstawiają przebieg sesji egzaminacyjnej oraz

efektów kształcenia	przedmiotów	informacje dotyczące liczby osób, które zaliczyły sesję, odpadły ze studiów itp. Planowana jest dodatkowa analiza funkcjonowania efektów kształcenia na podstawie statystyk ocen z przedmiotów
---------------------	-------------	--

W ramach zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia Wydział wprowadził rozwiązania systemowe polegające na stałej analizie i weryfikacji procesu kształcenia. Wdrożył wewnętrzny system jakości kształcenia oraz monitoruje i przeprowadza na bieżąco weryfikację efektów kształcenia na każdym poziomie i etapie procesu kształcenia. Pewną niedoskonałością w funkcjonowaniu WSZJK jest nadal problem prac dyplomowych i przejściowych, co potwierdzono w czasie spotkania z Zespołem oceniającym. Wprowadzone rozwiązania mają problem rozwiązać.

Na podstawie analizy przeprowadzonej podczas wizytacji można stwierdzić, że działania doskonalące programy i proces kształcenia na Wydziale, w tym na kierunku *Ekonomia*, sprzyjają zapewnianiu warunków stałego podnoszenia jakości kształcenia i kreowaniu wysokiej jakości kształcenia akademickiego. Wiele z realizowanych zadań doskonalących ma charakter stałych praktyk realizowanych w ramach Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia Wydziału Ekonomii przez wyznaczone do tego „odgórnie” podmioty projakościowe, tj. wydziałową Komisję ds. Kształcenia oraz Komisję Programową. Część z zadań udoskonalających programy i jakość kształcenia na akredytowanym kierunku odbywa się zaś na bieżąco „oddolnie”, tj. na poziomie samych zajęć (udoskonalenie treści i jakości zajęć przez nauczycieli akademickich i na wniosek studentów), a także Katedr (modyfikacja programu specjalności).

Poza interesariuszami wewnętrznymi istotną rolę w formułowaniu i ocenie treści programowych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy odgrywają kontakty z absolwentami w ramach poszczególnych specjalności na kierunku *ekonomia* oraz Klub Partnera. Pozwala to na zbliżenie środowiska nauki i praktyki gospodarczej. Jednym z obszarów współpracy jest dostosowanie programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Sugestie te wykorzystywane są również w podejmowaniu tematyki prac dyplomowych i magisterskich. Prowadzona jest także nieformalna wymiana informacji z przedstawicielami pracodawców zatrudniającymi absolwentów. Np. w ramach tej współpracy na specjalności *Gospodarki Żywnościowa i Biobiznes* (GŻiB) organizowane są wyjazdy studyjne do przedsiębiorstw oraz do instytucji UE w Brukseli. Z kolei współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie np. specjalności *Strategia Biznesu i Polityka Gospodarcza w Warunkach Globalizacji* dotyczy realizacji projektu „Akademia Hochland” (wykłady) (2017/2018). Innym przykładem mogą być wykłady praktyków gospodarczych w ramach specjalności *Ekonomia Globalna i Menedżerska* (np. na przedmiocie „Analiza rynku”). Ponadto, wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi realizowane są projekty naukowo-dydaktyczne, np. organizowanie sympozjów, czy napisanie wspólnej monografii (w ramach specjalności GŻiB). Studenci mają więc możliwość zaprezentowania wybranej problematyki oraz rozwoju naukowego pod kierunkiem ekspertów.

Zwiększyła się również aktywność pracowników naukowo-dydaktycznych związana z podejmowaniem współpracy z przedsiębiorcami i instytucjami naukowymi, rządowymi, samorządowymi, a także Unii Europejskiej. Skutkuje to także modyfikacjami programów kształcenia lepiej dostosowanych do potrzeb rynku pracy, np. poprzez realizację wspólnych projektów dydaktycznych. Na kierunku *Ekonomia* np. prowadzone są zajęcia z pracodawcami w ramach projektu „Podnoszenia Kompetencji Studentów WE”.

Należy także podkreślić bardzo dużą aktywność i skuteczność działania w doskonaleniu programu i procesu kształcenia samych studentów jako interesariuszy wewnętrznych Uczestniczą oni w projekcie „Podnoszenia Kompetencji Studentów WE”, jak również są bardzo zaangażowani w aktywność studenckich kół naukowych organizowanych przy Katedrach z kierunku *Ekonomia*. Np. w ramach SKN Gospodarki Żywnościowej odbywają się coroczne

wyjazdy studentów do instytucji UE w Brukseli, czego efektem jest już osiem wydanych monografii z udziałem studentów. Organizowane są również studenckie konferencje naukowe wraz z Uniwersytetem Przyrodniczym (dotychczas 8 edycji). W efekcie studenci z tego SKN uzyskali największą liczbę punktów za działalność naukowo-organizacyjną na UEP spośród wszystkich kół naukowych za rok 2017.

Wydział angażuje studentów w proces projektowania, monitorowania oraz zatwierdzania programu kształcenia. Za projektowanie i modyfikację programów kształcenia umożliwiających osiągnięcie kwalifikacji I i II stopnia dla kierunku ekonomia odpowiada Komisja Programowa, wszelkie modyfikacje są opiniowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. W działania Komisji zaangażowani są przedstawiciele studentów. Zmiany w programie kształcenia są zatwierdzane przez Radę Wydziału, w której również znajdują się przedstawiciele studentów. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi dotyczące programów kształcenia poprzez swoich przedstawicieli w Komisjach, za pośrednictwem członków Parlamentu Studenckiego UEP, a także bezpośrednio do Władz Wydziału. W ostatnim czasie na wniosek studentów przeniesiono zajęcia z przedmiotów matematyka oraz socjologia na inne semestry, zmieniono przedmioty na specjalności ekonomia globalna i menadżerska oraz przedmioty na specjalności strategie biznesu i polityka gospodarcza w warunkach globalizacji. Podczas spotkania z zespołem oceniającym przedstawiciele PSUEP przyznali, że pracownicy Wydziału są otwarci na sugestie i opinie studentów, a także starają się ich angażować w proces doskonalenia jakości kształcenia.

Istotnym elementem monitorowania i oceny jakości kształcenia na Wydziale Ekonomii jest system ankietyzacji. Jednostka udostępnia studentom Kwestionariusz oceny zajęć, w ramach którego mogą oni zgłaszać swoje uwagi dotyczące programu kształcenia. Wyniki ankiet są analizowane przez Senacką Komisję ds. Kształcenia i przekazywane do Władz Wydziału oraz do ocenianych nauczycieli akademickich. Zawarte w ankietach opinie studentów są uwzględniane podczas opracowywania zmian w programach kształcenia.

Na podstawie powyższych przesłanek można stwierdzić, że proces doskonalenia programów i procesu kształcenia na kierunku *Ekonomika* Wydziału Ekonomii ma charakter kompleksowy. W jego realizację zaangażowani są interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni,

3.2.

Wydział Ekonomii zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia oraz przyznawanych kwalifikacjach, rekrutacji, możliwościach dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów.

Dostęp jest zapewniony przez stronę internetową [Uczelni](#) i stronę internetową [Wydziału](#). Nadzór merytoryczny nad stroną Wydziału sprawuje Dziekan. Zamieszczaniem i aktualizacją informacji zajmują się wyznaczeni przez Dziekana pracownicy dziekanatu, którzy współpracują z poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi w celu pozyskiwania aktualnych informacji. Aktualne informacje do zamieszczenia na stronach przekazują także pracownicy Katedr. Stroną Uczelnianą administruje pracownik Działu Marketingu (Biura Promocji UEP), który także wspomaga pracowników Dziekanatu w kwestiach dotyczących stron wydziałowych. Centrum Informatyki zajmuje się kwestiami technicznymi związanymi z obsługą strony wydziałowej.

Pełny zakres systematycznie aktualizowanych informacji o warunkach rekrutacji, programie kształcenia i jego realizacji prezentowany jest publicznie w formie zgodnej z potrzebami przyszłych i obecnych studentów w następujących źródłach:

- warunki rekrutacji – na stronie internetowej Uczelni, zakładka [Kandydaci](#) lub w [uchwałach Senatu](#),
- program kształcenia (w tym informacje o kierunkowych efektach kształcenia, planach studiów, kartach przedmiotu, sylwetce absolwenta) – strona internetowa Wydziału, kafelki [Dydaktyka](#) oraz [Komisja Programowa](#) lub [Komisja ds. Kształcenia](#); strona Uczelni, zakładka [Studenci](#) lub [e-UEP](#) i kafelek e-sylabus,
- realizacja procesu kształcenia – strona internetowa Uczelni, zakładka Studenci/[Plany zajęć](#).
Pełny zakres informacji o uznawaniu efektów kształcenia i kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, zasadach dyplomowania oraz zasadach potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów udostępniany jest publicznie w następujących źródłach:
 - uznawanie efektów kształcenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym – [Regulamin Studiów](#), dostępny na stronie internetowej Uczelni,
 - uznawanie kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym – strona internetowa Uczelni, zakładka [Kandydaci](#) (zasady rekrutacji), lub [Uchwały Senatu](#),
 - zasady dyplomowania – [Regulamin studiów](#) dostępny na stronie internetowej Uczelni, strona Wydziału zakładka dla Studentów, kafelek [Komunikaty stałe](#),
 - zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów – [uchwały Senatu](#) oraz strona Wydziału, kafelek Władze Wydziału/Komisje Wydziałowe, Koordynatorzy, Pełnomocnicy/[Komisja Programowa](#).

Ocena publicznego dostępu do informacji jest dokonywana przez odpowiedzialnego za strony internetowe Uczelni pracownika Działu Promocji, który zapewnia poprawność treści umieszczanych na stronach. Nieformalnej oceny dostępu do informacji dokonują studenci, pracownicy oraz interesariusze zewnętrzni. Osoby te mogą zgłosić zapotrzebowanie na umieszczenie konkretnych danych, po zatwierdzeniu ich przez Dziekana (informacje takie są również udostępniane). Ponadto studenci są informowani o niektórych wydarzeniach, czy akcja przez e-dziekanat – pracownicy dziekanatu mają możliwość wysłania zbiorowych maili do studentów indywidualnie, do określonej grupy studentów lub do całego roku. Kontrolę nad treściami znajdującymi się na stronach internetowych Wydziału ma przede wszystkim Dziekan i Prodziekan, ale również koordynatorzy kierunków, którzy wprowadzają lub zlecają wprowadzenie/poprawę treści odpowiednim osobom w dziekanacie.

Studenci mają szeroki dostęp do dodatkowych informacji związanych z procesem kształcenia np. poprzez [e-Dziekanat](#), za pośrednictwem [Platformy Moodle](#), a także poprzez strony internetowe poszczególnych Katedr oraz innych jednostek ogólnouczelnianych.

Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci wyrazili pozytywną opinię dotyczącą dostępności informacji związanych z tokiem studiów. Studenci nie mają możliwości oceny dostępu do informacji oraz przydatności udostępnianych treści w sposób sformalizowany, mogą oni zgłaszać ewentualne uwagi do Władz Wydziału, za pośrednictwem członków Parlamentu Studenckiego UEP oraz poprzez skrzynkę wniosków.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Ekonomii określił i wdrożył zasady (procedury) projektowania i zatwierdzania programów kształcenia. Prowadzi na kierunku *ekonomia* monitorowanie i okresowe (semestralne) przeglądy programów kształcenia z udziałem interesariuszy wewnętrznych (studentów i nauczycieli akademickich) i zewnętrznych. Systematyczna analiza tego procesu oraz systematyczna ocena osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia prowadzi do podejmowania działań doskonalących jakość kształcenia na ocenianym kierunku, również z uwzględnieniem zapotrzebowania rynku pracy.

Zapewnia również pełny publiczny dostęp do pełnych i aktualnych informacji o programach kształcenia oraz bieżącej realizacji procesu kształcenia, tj. zakładanych efektach

kształcenia, organizacji i procedurach dotyczących toku studiów dla wszystkich grup interesariuszy. Zapewnia również dostęp do warunków rekrutacji dla kandydatów na studia. Strona internetowa zawiera wszystkie niezbędne informacje takie jak m.in.: sylabusy, plany zajęć, regulamin studiów, regulamin przyznawania stypendiów, informacje o domach studenckich, informacje o wymianach studenckich i wsparciu dla osób niepełnosprawnych

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

- Wskazane jest uzupełnienie w stosowanych dotychczas procedurach sposobu badania skuteczności procedur postępowania związanych z monitorowaniem oraz okresowym przeglądem programów kształcenia, w szczególności w zakresie prac dyplomowych i przejściowych.
- Zaleca się umożliwienie studentom oceny dostępu do informacji oraz przydatności udostępnianych treści w sposób sformalizowany.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Do minimum kadrowego na I i II stopniu zgłoszono tą samą listę 31 osób. Od czasu opracowania tego raportu wygasł stosunek pracy z 1 zgłoszoną osobą. 2 osoby nie powinny być zaliczone ze względu na dorobek naukowy z nauk o polityce i z filozofii, czyli poza dyscyplinami, na których oparto opis efektów kształcenia. Pozostali mogą być zaliczeni, gdyż spełniają warunki formalne i prowadzą badania naukowe w dyscyplinach, na których oparto koncepcję kształcenia. W efekcie w minimum kadrowym (I i II stopnia) jest 3 profesorów, 11 doktorów habilitowanych i 14 doktorów. 23 osoby z tego grona prowadzi badania naukowe w dyscyplinie ekonomia, 3 osoby prowadzi badania w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i w dyscyplinie ekonomia, a 1 w dyscyplinie pedagogika i dyscyplinie nauki o zarządzaniu oraz 1 tylko w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Warunek posiadania minimum kadrowego jest spełniony, a stosunek liczby osób zaliczonych do tego minimum do liczby studentów kierunku wynosi 1:24.

Poza minimum kadrowym zajęcia na kierunku prowadzi 89 osób. Wyraźną większość w tym zespole mają przedstawiciele ekonomii i finansów, ale są także reprezentowane dyscypliny nauki o zarządzaniu, filozofia, socjologia i inne nauki społecznych. Do tej liczby trzeba dodać osoby z innych wydziałów, w tym przedstawiciele rachunkowości i prawa, oraz ze Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Wraz z minimum kadrowym jest to ponad 120 osób, w tym 116 ze stopniami lub tytułami naukowymi, o kwalifikacjach wysokich i wystarczająco różnorodnych, by zapewnić dobrą obsadę zajęć na ocenianym kierunku.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku mają dobre kwalifikacje dydaktyczne, korzystają z regularnie organizowanych szkoleń w tym zakresie, są

też przeszkoleni w obsłudze platformy kształcenia na odległość Moodle. Znaczna większość ma duże doświadczenie dydaktyczne.

4.2.

Obsadę zajęć projektuje się w poszczególnych katedrach, a następnie po ocenach Wydziałowej Komisji ds. Jakości i Komisji programowej zatwierdza ją Rada Wydziału. To procedura zapewniająca poprawne decyzje w tym zakresie. Przegląd obsady zajęć na ocenianym kierunku i jej konfrontacja z informacjami o dorobku naukowym poszczególnych nauczycieli akademickich wykazał kilka niedoskonałych obsad: wykład z analizy ekonomicznej (traktowanej jako analiza finansowa przedsiębiorstwa) na studiach niestacjonarnych prowadzi magister z Katedry Polityki Gospodarczej i Samorządowej, wykład z funkcjonowania gospodarki narodowej na studiach II stopnia prowadzi doktor naukowo zajmujący się sektorem biopaliw i gospodarką żywnościową, wykład z historii myśli ekonomicznej na studiach II stopnia (jak wynika z charakterystyk poszczególnych nauczycieli akademickich w raporcie samooceny) prowadzi doktor naukowo zajmujący się problemami rynku pracy i wydajności pracy. Pozostałe zajęcia powierzano osobom o kwalifikacjach i dorobku naukowym odpowiednim ze względu na treści programowe.

4.3.

Polityka kadrowa jest wyraźnie zorientowana na budowanie silnego zespołu naukowo-dydaktycznego. Jest podporządkowana potrzebom naukowym i dydaktycznym Wydziału. Jej zasady na tle innych uczelni mogą być uznane za bardzo konsekwentne i wymagające. Świadczy o tym posiadane przez Uniwersytet Logo HR Excellence in Research. Dobór kadr jest oparty na procedurach konkursowych. Awans na kolejne stanowiska jest uzależniony od posiadanych stopni czy tytułów naukowych, ale ponadto od osiągnięć naukowych, w tym liczby punktów za publikacje naukowe obliczonych według zasad MNiSW oraz od prawidłowo opracowanych i składanych wniosków o granty naukowe. Szkolenia metodyczne i dydaktyczne są powszechnie obowiązujące. Pracownicy naukowo-dydaktyczni podlegają kompleksowym ocenom okresowym, w których szczególne znaczenie mają osiągnięcia naukowe, ale uwzględniane są także wyniki ankiet studenckich. Wyniki tych ocen opracowuje się i analizuje, a w indywidualnych przypadkach mają one znaczenie dla kontynuacji zatrudnienia oraz dla podejmowania działań motywujących.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych. Ocena prowadzona jest w formie ankiety dostępnej online poprzez platformę e-dziekanat. Kwestionariusz oceny zajęć zawiera pytania dotyczące organizacji zajęć, sposobu prowadzenia zajęć, zachowania prowadzącego, zaliczenia przedmiotu oraz oceny efektów kształcenia. Poszczególne obszary są oceniane za pomocą pięciopunktowej skali satysfakcji. W kwestionariuszu znajduje się również miejsce na dodatkowe uwagi i sugestie studentów. Przed zakończeniem zajęć dydaktycznych ankieta wyświetla się po zalogowaniu w systemie e-dziekanat, studenci muszą ją wypełnić, aby przejść do swoich danych. Osoby obecne na spotkaniu z zespołem oceniającym przyznały, że jest to dość problematyczne, ponieważ ankieta zawiera pytanie dotyczące zaliczenia przedmiotu, czego studenci nie mogą ocenić przed zakończeniem sesji egzaminacyjnej. Wyniki ankiet są analizowane przez Senacką Komisję ds. Kształcenia i przekazywane do Władz Wydziału oraz do ocenianych nauczycieli akademickich. W przypadku negatywnych wyników danego nauczyciela akademickiego Władze Wydziału analizują wyniki poprzednich ocen, w kontekście dynamiki zmiany oceny zajęć, liczby prowadzonych przedmiotów, wielkości pensum, liczby nowo prowadzonych przedmiotów, a także przeprowadzają rozmowę mającą na celu poprawę jakości wykonywanych przez niego obowiązków dydaktycznych. W szczególnych wypadkach kierownik katedry dokonuje ewentualnej korekty liczby przedmiotów lub nie przedłuża umowy

z danym nauczycielem akademickim. Wyniki ankiet są przedstawiane członkom Parlamentu Studenckiego, prezentowane podczas cyklicznie organizowanej Konferencji Dydaktycznej UEP, a także udostępniane online w formie prezentacji z Konferencji. Ocena nauczycieli akademickich przez studentów stanowi jedno z kryteriów okresowych ocen nauczycieli akademickich. Dodatkowo Parlament Studencki co roku organizuje Galę Victorii. Podczas Gali studenci przyznają nagrody Victorii UEP najlepszym pracownikom Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Nagrody przyznawane są w 12 kategoriach, zwycięzcy wyłaniani są w wyniku głosowania, które odbywa się poprzez platformę Moodle.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Warunek minimum kadrowego dla studiów I i II stopnia jest spełniony. Kierunek jest obsługiwany przez liczny zespół nauczycieli akademickich o bardzo wysokich kwalifikacjach i osiągnięciach naukowych, tworzony z myślą o jakości kształcenia. Mimo to dostrzeżono kilka przypadków obsady zajęć budzącej zastrzeżenia. Mocną stroną jest także dbałość o kwalifikacje dydaktyczne wszystkich nauczycieli akademickich, w tym o umiejętność wykorzystywania platformy kształcenia na odległość. Konsekwentna i celowa polityka kadrowa daje podstawę do oceny, że ta jakość kadr nie ulegnie pogorszeniu.

Dobre praktyki

- Parlament Studencki regularnie przyznaje nagrody Victorii UEP, w ramach konkursu studenci mają możliwość nagrodzenia nauczycieli akademickich, którzy w ich opinii wyróżniają się na tle innych.
- Powszechnie obowiązujące doksztalcanie dydaktyczne i dotyczące instrumentarium oraz metod kształcenia na odległość.

Zalecenia

- Zaleca się podjęcie działań mających na celu udoskonalenie systemu ankietyzacji online poprzez wyeliminowanie sytuacji, w której studenci nie mogą zalogować się do systemu e-dziekanat bez konieczności wypełniania ankiety
- Zaleca się wydłużenie terminu wypełnienia ankiet, tak by studenci mogli wyrazić swoją opinię po zakończeniu sesji egzaminacyjnej lub modyfikację pytania dotyczącego zaliczenia.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Współpraca Wydziału Ekonomii z otoczeniem ma charakter wielowątkowy i wieloaspektowy. Dotyczy ona zarówno kwestii czysto naukowych, jak i tych związanych z kontaktami z pracodawcami oraz partnerami biznesowymi w ramach realizacji kształcenia na kierunku *Ekonomia*. Partnerami współpracy są zarówno instytucje naukowe (w tym inne uczelnie), instytucje administracji centralnej i samorządowej oraz przedsiębiorstwa z różnych sektorów gospodarki.

Wśród instytucji akademickich/naukowych z którymi współpracuje Wydział Ekonomii można wymienić Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk (PTPN) oraz Polskie Towarzystwo Ekonomiczne (PTE).

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne (PTE) jest niezależnym, profesjonalnym, ogólnopolskim stowarzyszeniem ekonomistów, zrzeszającym zarówno praktyków, jak i

teoretyków. Pracownicy Wydziału Ekonomii są członkami PTE oraz działają aktywnie w jego poznańskim oddziale. W szczególności PTE stanowi forum wymiany poglądów i doskonalenia warsztatu naukowego i dydaktycznego. Płaszczyzną współpracy szczególnie cenną jako narzędzie podnoszenia jakości badań i dydaktyki, generującą przy tym materiały i dane wykorzystywane w prowadzeniu wielu przedmiotów na kierunku ekonomia, jest „Obserwatorium ekonomiczne PTE”.

Klub Partnera (KP UEP) funkcjonuje na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu już od 2003 roku. Jest to przedsięwzięcie, którego celem jest rozwijanie współpracy nauki z biznesem. Jest płaszczyzną współpracy, dzięki której powstają inicjatywy uwzględniające zarówno interesy pragnących odnosić sukcesy na konkurencyjnych rynkach przedsiębiorców, studentów i absolwentów chcących spełniać rosnące wymagania przyszłych pracodawców, jak i naukowców starających się o wykorzystanie swojej bogatej wiedzy w praktyce. Klub Partnera UEP skupia organizacje i firmy z wielu branż.

Klub Partnera UEP skupia 71 organizacji i czołowych przedsiębiorstw z różnych branż. Są to, m.in.: AesculapChifa Sp. z o.o., Amica Wronki S.A., Andersia Property Sp. z o.o., Ardagh Glass Gostyń S.A., Austostrada Wielkopolska S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A., Bank Zachodni WBK S.A., BCC Sp. FORTUNA Sp. z o.o., Business Center Club, Bukowianka S.A., Deloitte Polska, Den Braven East Sp. z o.o., DGA S.A., ENEA S.A., Ernst&Young Audyt Polska Sp. z o.o. sp.k., Eurocash S.A., Franklin TempeltonInvestments Poland Sp. z o.o., Gazomet Sp. z o.o., GFT Poland Sp. z o.o., GlaxoSmithKline Pharmaceuticals S.A., Hochland Polska Sp. z o.o., ITM Polska sp. z o.o., iSpot, Jeronimo Martins Polska S.A., KGHM Polska Miedź S.A., KKS Lech Poznań S.A., Kompania Piwowarska S.A., Komputronik S.A., KPMG Sp. z o.o., mBank S.A., MAN Accounting Center Sp. z o.o., MAN Bus Sp. z o.o., Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o., MILER Spirits&Style, Nickel Development Sp. z o.o., Nickel Technology Park Poznań Sp. z o.o., NIVEA Polska Sp. z o.o. Grupa Beiersdorf, Novol Sp. z o.o., OSTC Poland Sp. z o.o., Pfeifer&Langen Polska S.A., Philips Lighting Poland S.A., PKN Orlen S.A., PKO Bank Polski S.A., Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Prima Poland Sp. z o.o., PwC Polska Sp. z o.o., SGB-Bank S.A., Skarbiec Holding Sp. z o.o. i Skarbiec TFI S.A., Solaris Bus &Coach S.A., SpeedUp Venture Capital Group, TPA Horwath Management Sp. z o.o., Trust S.A., Unilever Polska, Volkswagen Poznań Sp. z o.o., Wavin Polska S.A., Wielkopolska Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu, Wrigley Poland oraz Żabka Poland SA.

Współpraca z firmami z Klubu Partnera dotyczy rozmaitych aspektów badań naukowych i kształcenia w UEP – naturalnym odbiorcą przedsięwzięć realizowanych z udziałem tych firm są studenci UEP. Klub Partnera organizuje też cykliczne programy staży i praktyk dla studentów oraz absolwentów Uczelni. W latach 2013-2016 odbyło się także 127 spotkań biznesowych, z czego 12 z inwestorami zagranicznymi. Partnerzy UEP z dużym zaangażowaniem dzielili się wiedzą. Na UEP odbyły się m.in. wykłady: „Odpowiedzialność społeczna przedsiębiorstwa na przykładzie Aesculap Chifa i B. Braun Melsungen”, „Wykorzystanie elementów modelu biznesowego w planowaniu i realizacji działań z obszaru CSR” oraz „Odpowiedzialny biznes jako sposób budowania relacji ze społecznościami lokalnymi”.

W 2013 Katedra Pracy i Polityki Społecznej podjęła współpracę z firmą Business Consulting Center Sp. z o.o. (BCC) z siedzibą w Poznaniu polegającą na organizacji warsztatów praktycznych dla kadry naukowo-dydaktycznej UEP oraz konwersatoriów dla pracowników BCC.

Na Wydziale Ekonomii jest prowadzony projekt Ekonomiczne Klasy Akademickie, do 30 października 2017 roku zostało podpisanych 6 porozumień, oraz 6 porozumień bibliotecznych z klasami akademickimi szkół z Poznania oraz Opalenicy i Międzyrzecza. Roczny program pracy obejmuje zajęcia w UEP, wykłady w siedzibie szkoły, konkursy i kursy

przygotowania do olimpiad ekonomicznych. W ostatnim roku akademickim 2016/2017 zrealizowano ponad 200 godzin pracy z uczniami szkół.

W czasie wizytacji członkowie Zespołu Oceniającego PKA mieli możliwość spotkać się z członkami Rady Finansów wymieniając poglądy na temat form współpracy przedsiębiorców z uczelnią.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

W uczelni, a także na Wydziale Ekonomii istnieją sformalizowane formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w formie Klubu Partnerów skupiający ponad 70 najważniejszych firm i instytucji samorządowo-gospodarczych, a także w ramach Rady Finansów skupiających przedstawicieli praktyki z instytucji finansowych, instytucji doradztwa finansowego, administracji publicznej oraz biznesu.

Formy współpracy z otoczeniem są bardzo szerokie i obejmują zagadnienia współpracy naukowej i dydaktycznej.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Do budowania oferty programów kształcenia w języku polskim i w językach obcych na wszystkich poziomach studiów zobowiązuje Uchwała Senatu nr 119 z dnia 26 kwietnia 2013 r. Wizytowany kierunek Ekonomia nie oferuje samodzielnie obcojęzycznej ścieżki, ale studenci mają możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w językach obcych, które są proponowane w ramach Wydziału. Na ofertę tę składają się:

- wykłady do wyboru prowadzone w językach obcych, oferowane przez wybrane katedry na poszczególnych specjalnościach (blok D),
- zajęcia dydaktyczne obejmujące kształcenie w zakresie dwóch wybranych przez studenta języków obcych, z których przynajmniej jeden jest kontynuacją (blok D),
- wykłady odbywające się w ramach programu Zajęć otwartych, z których część prowadzona jest w językach obcych przez praktyków biznesu, autorytety świata nauki i gospodarki oraz rządowych i pozarządowych instytucji gospodarczych.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym deklarowali, że są informowani o możliwości udziału w tego typu wykładach i sporadycznie biorą w nich udział. Przyznali również, że uczestnictwo w takich wykładach daje im możliwość poznania nowych, innowacyjnych metod nauczania oraz zapoznania się z tematem z zupełnie innej perspektywy

Obecnie trwają też prace nad przygotowaniem programu nowego anglojęzycznego kierunku studiów Applied Economic and Social Analysis.

Propozycje wyjazdów oraz informacje dotyczące procesu realizacji wyjazdów zagranicznych dostępne są na stronie wydziałowej w zakładce „komunikaty stałe”. W ramach wymiany międzynarodowej studentów opiekę nad uznawaniem punktów ECTS,

zatwierdzeniem i uznawaniem wyników studiów przed wyjazdem studenta zapewnia Koordynator ECTS Wydziału. Dla studentów wyjeżdżających do uczelni partnerskich potwierdzenie znajomości języka angielskiego odbywa się na podstawie certyfikatów określonych przez Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych UEP. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym potwierdzili, że są informowani poprzez platformę e-dziekanat, stronę internetową UEP, profil uczelni na facebook'u, banery i plakaty na terenie kampusu, a także podczas spotkań dla osób zainteresowanych wyjazdem. Studenci wizytowanego kierunku chętnie uczestniczą w programie, dużą zaletą Uczelni jest niezwykle zróżnicowana oferta wyjazdów. Obecnie UEP ma podpisane umowy ze 171 uczelniami. Studenci dostrzegają szereg korzyści wynikających z wyjazdów na studia zagranicę, są to między innymi możliwość praktykowania i doskonalenia języka obcego, okazja do nawiązania cennych międzynarodowych znajomości, możliwość poznania obcej kultury, a także ciekawe zajęcia z zagranicznymi nauczycielami akademickimi.

W latach 2012-2018 (zimowy semestr) wyjechało na uczelnie zagraniczne łącznie 155 studentów wizytowanego kierunku. Z tego w ramach programu Erasmus+ na studia I i II stopnia 135 studentów, na praktyki w ramach Erasmusa 6, a na podstawie umów bilateralnych 14 studentów. Studenci kierunku wyjeżdżają najczęściej do Austrii, Belgii, Bułgarii, Chorwacji, Czech, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Islandii, Niemiec, Norwegii, Portugalii, Rumunii, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Turcji, Węgier, Wielkiej Brytanii, Włoch lecz także do Korei Płd., Meksyku, Tajwanu i Chin. W tym samym czasie z uczelni zagranicznych przyjechało studiować kierunek ekonomia łącznie 213 studentów, z tego w ramach programu Erasmus+ 189, i 24 studentów zagranicznych korzystających z możliwości, które zapewniły umowy bilateralne. Dbając o dobry stosunek do studentów zagranicznych Uczelnia wyróżnia tych, których postawa jest godna naśladowania. W ramach nagród „Victorie UEP” Parlament Studencki w kategorii „*Skarb narodów*”, wyróżnia wykładowców, którzy okazali się być przyjaciółmi zagranicznych studentów. Taką nagrodą został wyróżniony pracownik wizytowanego kierunku.

Do programów międzynarodowych włączeni są również pracownicy naukowo-dydaktyczni. Do takich programów należy zaliczyć Program ERASMUS, Program LPP Erasmus, Intensive Programme/Erasmus, Program Erasmus+ (KA103 i KA107) w formie: *conductive research, collaboration on PhD research, academic and cultural projects, teacher exchange*. Pracownicy i doktoranci WE uczestniczą również w innych formach wymiany i współpracy międzynarodowej (konferencje, różne imprezy naukowe, wyjazdy badawcze, wyjazdy organizacyjne i szkoleniowe). W latach 2012-2017 wyjechało na uczelnie zagraniczne 342 nauczycieli akademickich i doktorantów bezpośrednio związanych z kierunkiem ekonomia. Wyjazdy były realizowane z następujących powodów: wyjazdy badawcze 25, wyjazdy dydaktyczne 19, Erasmus 28, konferencje i imprezy naukowe 159, wyjazdy organizacyjne 29, wyjazdy szkoleniowe 82 osób.

Na wizytowanym kierunku gościli różni wykładowcy uczelni zagranicznych. Z Avans University of Applied Sciences w Holandii, władze Uniwersytetu w Zagrzebiu (Chorwacja). II edycję letniej szkoły „Summer School in Heterodox Economics” prowadziło siedmioro wykładowców z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Francji, Włoch, Kanady oraz Polski. W zajęciach uczestniczyli studenci studiów doktoranckich polskich i zagranicznych uczelni, a także kadra akademicka. Liczba uczestników to 26 osób w tym 20 z Polski.

Kierunek ekonomia stara się realizować wizję Wydziału, która zakłada silną jego pozycję na arenie krajowej oraz międzynarodowej. By jak najlepiej przygotować kadrę do pełnienia owej misji organizowane są oferty dla wykładowców studiów I i II stopnia (w ramach Projektu Podniesienie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich UEP) szkolenia obejmujące innowacyjne umiejętności dydaktyczne, w tym prowadzenia dydaktyki w języku

obcym. Zaś przy współpracy z Centre for Educational Development w Lund University (Szwecja) w dwóch edycjach odbyły się szkolenia „Bomber B” or How to Bring Your Presentations Alive – przygotowanie i prowadzenie wykładów ze studentami w języku angielskim.

Działalność naukowa pracowników Wydziału obejmuje problemy badawcze, związane z funkcjonowaniem gospodarki w skali kraju, Europy i świata. Przejawem dążenia do umiędzynarodowienia kształcenia było wprowadzenie modyfikacji w programach specjalności „Ekonomia globalna i menedżerska“ na studiach II stopnia (w 2017 r.) oraz „Strategie Biznesu i Polityka Gospodarcza w Warunkach Globalizacji“ na studiach I stopnia (w 2017 r.). Specjalności oferowane na kierunku ekonomia przygotowują absolwentów nie tylko do podejmowania własnej działalności gospodarczej, ale też do działalności eksperckiej w instytucjach współpracujących z Unią Europejską i przedsiębiorstwach działających na rynkach unijnych. Oferta edukacyjna została wzbogacona o nowy produkt Debatę oksfordzką na UEP, której celem jest włączenie się nauczycieli akademickich w kształtowanie postaw obywatelskich studentów I i II stopnia. Działania te są realizacją Strategii 2013-2020.

O umiędzynarodowieniu ocenianego kierunku świadczy uczestnictwo kadry akademickiej i doktorantów w międzynarodowych projektach badawczych. Wśród nich można wskazać na Projekt FESSUD: Financialisation, Economy, Society and Sustainable Development (7. Program Ramowy UE, (2011-2016), który był realizowany przez konsorcjum 15 uczelni z różnych krajów.

W latach 2015-2018 pracownicy Wydziału Ekonomii uczestniczą również w realizacji projektu w ramach programu ramowego Horyzont 2020 pt. Negotiating early job insecurity and labour market exclusion in Europe (realizowany przez uniwersytety 9 państw) oraz program ramowy UE Horyzont 2020: NEGOGIATE – Overcoming early job-insecurity in Europe (2015-2018). W badanym czasie pracownicy i doktoranci włączeni byli jeszcze w realizację projektu EuroMemo Group (Ekonomiści Europejscy na Rzecz Alternatywnej Polityki Gospodarczej w Europie) i projekt PROGRESS, Nordic Baltic Network in Higher Education Development.

Działalność badawczo-rozwojowa pracowników wizytowanego kierunku upowszechniana jest poprzez publikację artykułów w czasopiśmie, w monografiach a także prezentację wyników badań na konferencjach krajowych i międzynarodowych. W latach 2012-2017 w językach obcych (przede wszystkim w języku angielskim) pracownicy kierunku ekonomia napisali 3 monografie, 80 rozdziałów w monografiach i 262 artykułów, część z nich została wydana w wydawnictwach zagranicznych.

W latach 2013-2016 Wydział Ekonomii zorganizował lub współorganizował 34 konferencje naukowe, krajowe i międzynarodowe. Do najważniejszych konferencji, związanych z kierunkiem ekonomia, można zaliczyć: międzynarodową Konferencję Naukową 11th Annual ESPAnet Conference „Social policy and Economic Development”, konferencję organizowaną w ramach projektu „Negotiate – Overcoming early job –insecurity in Europe” a także 1st International Conference on Finance and Economic Policy (ICOFEP). Przy współpracy z pracownikami Central European University w Budapeszcie zorganizowano konferencje na temat Facilitating group discussions: From the Seminar Room to the Lecture Hall, oraz Teaching Strategies for Critical Thinking and Writing.

W dyskusje międzynarodowe włączani są również studenci. Katedra Makroekonomii i Gospodarki Żywnościowej corocznie (od 2002 roku) organizuje wyjazdy studyjne do parlamentu Europejskiego w Brukseli, gdzie studenci mają możliwość spotkania się z europarlamentarzystami, ale również konsultacji i prezentacji swoich referatów (zarówno w języku polskim jak i angielskim) podczas seminariów. Pokłosiem tych wyjazdów są monografie zbiorowe, w których autorami poszczególnych rozdziałów są właśnie studenci, którzy uczestniczyli w tych wyjazdach. Studenci kierunku ekonomia uczestniczą również w

wyjazdach studyjnych OFF-Road, a jeden ze studentów uczestniczył w prowadzeniu badań naukowych pt. Nowoczesny kapitalizm państwowy w krajach Europy Środkowo-Wschodniej – efektywność przedsiębiorstw z udziałem Skarbu Państwa. Studenci współuczestniczą także w organizowaniu międzynarodowych konferencji, np. studenci byli wolontariuszami podczas Międzynarodowej konferencji Naukowej The 21st APRIA Annual Meeting 2017.

Od 2011 roku zajęcia z przedmiotu gospodarowanie kapitałem ludzkim realizowane są we współpracy z firmą Predictive Solutions, w ramach których studenci uczą się praktycznej obsługi pakietu statystycznego IBM SPSS Statistics i uzyskują certyfikat potwierdzający nabyte kompetencje.

Na rozwój umiędzynarodowienia pozytywnie wpłynęło utworzenie czasopisma Research Papers in Economics and Finance (REF), jako platformy publikacyjnej dla studentów i doktorantów. Research Papers in Economics and Finance to czasopismo naukowe w wersji elektronicznej, wydawane przede wszystkim w języku angielskim. Wydawcą jest WE UEP.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym program studiów na studiach II stopnia powinien uwzględniać lektoraty z języka obcego. W ramach zapisów na zajęcia z języka obcego studenci mają do wyboru poziom podstawowy, średniozaawansowany oraz zaawansowany. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci przyznali, że trudno jest im wybrać odpowiednią grupę, ponieważ nie widzą jaki rzeczywisty stopień znajomości języka obcego jest wymagany do danej grupy zaawansowania. W opinii studentów dobrym rozwiązaniem byłoby wprowadzanie nazewnictwa grup zaawansowania z języka obcego zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego. Ponadto studenci sami deklarują swój poziom zaawansowania z języka obcego przy zapisach do grup językowych. W opinii osób obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym nie jest to dobre rozwiązanie, ponieważ nie każdy jest w stanie prawidłowo określić swój poziom zaawansowania, czego efektem jest powstanie grup o dużym zróżnicowaniu pod względem poziomu znajomości języka obcego. Studenci przyznali, że dobrym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie testu poziomującego. Na kierunku ekonomia studenci, zarówno na studiach I oraz II stopnia mają obowiązek wybrania minimum jednego przedmiotu fakultatywnego prowadzonego w języku obcym. Ponadto na Wydziale odbywają się dodatkowe wykłady gościnne prowadzone w językach obcych, w których studenci wizytowanego kierunku mogą wziąć udział.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu stwarza studentom możliwość uczestnictwa w międzynarodowych programach mobilności. Proces rekrutacyjny jest przejrzysty i upubliczniony, a zasady rekrutacji dostępne online. W procesie rekrutacyjnym kryteriami kwalifikacji są wyniki w nauce (średnia) oraz znajomość języka obcego (wymagany jest poziom B2 z języka, w którym będą prowadzone zajęcia na uczelni partnerskiej). Procesem rekrutacji kandydatów zajmują się Dział ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą, który udziela również niezbędnych informacji oraz wsparcia merytorycznego i organizacyjnego studentom ubiegającym się o udział w wymianie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wizytowany kierunek udostępnia studentom zajęcia w językach obcych, wzbogacone o „Zajęcia otwarte“, prowadzone przez autorytety świata nauki, gospodarki i instytucji rządowych. Wydział stworzył dobre warunki dla mobilności międzynarodowej studentów i nauczycieli akademickich a chętnych do wyjazdu aktywnie wspiera. Pomimo tego mobilność międzynarodowa cieszy się średnim zainteresowaniem. Chlubą a zarazem mocną stroną kierunku są publikacje pracowników w językach obcych. W badanym okresie łączna suma wynosiła 345 publikacji obcojęzycznych, w tym 3 monografie i aż 80 rozdziałów w monografiach.

Na kierunku ekonomia studenci mają obowiązek wybrania minimum jednego przedmiotu fakultatywnego prowadzonego w języku obcym, zarówno na studiach I oraz II stopnia. Na Wydziale odbywają się dodatkowe wykłady gościnne prowadzone w językach obcych. Studenci mają możliwość wyjazdu na studia i praktyki w ramach programu Erasmus+ oraz w ramach omów bilateralnych. W ostatnich 5 latach z możliwości wyjazdu skorzystało 155 studentów wizytowanego kierunku. Uczelnia podejmuje działania mających na celu promowanie programu oraz udziela studentom niezbędnego wsparcia merytorycznego i organizacyjnego podczas całego procesu wymiany międzynarodowej. Proces rekrutacji jest przejrzysty, a zasady kwalifikacji dostępne online.

Dobre praktyki

Nagrody dla pracowników tzw. „Victorie UEP”, w ramach których w konkursie organizowanym przez Parlament Studencki jest kategoria „Skarb narodów”, czyli przyjaciel zagranicznych studentów.

Zalecenia

- Warto dążyć do uzyskania międzynarodowych akredytacji,
- Zaleca się umożliwianie studentom uczestnictwa w lektoratach z języka obcego na studiach II stopnia,
- Zaleca się zmianę sposobu podziału na grupy zaawansowania z języka obcego poprzez wprowadzenie testu poziomującego.
- Zaleca się z modyfikację nazewnictwa grup zaawansowania z języka obcego, tak by studenci wiedzieli jaki rzeczywisty poziom znajomości języka obcego jest wymagany w danej grupie. Dobrym rozwiązaniem wydaje się wprowadzenie nazewnictwa zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu posiada 7 budynków naukowo-dydaktycznych, w tym 6 zlokalizowanych w zwartym kampusie w centrum miasta. Większość zajęć ocenianego kierunku odbywa się w dwóch budynkach tego zwartego kampusu. W każdym budynku są pomieszczenia dydaktyczne różnej wielkości. Łącznie są to: aula z 287 miejscami, 27 sal wykładowych po 50-275 miejsc, 60 sal ćwiczeniowych, seminaryjnych i do lektoratów po 15-59 miejsc, 8 laboratoriów towaroznawstwa, studio telewizyjne i 17 pracowni komputerowych ogólnodydaktycznych (oprócz nich są pracownie komputerowe w katedrach). Pracownie komputerowe są zlokalizowane w nowoczesnym, znakomicie zaprojektowanym Centrum Edukacyjnym Usług Elektronicznych, ale także (tymczasowo z przyczyn formalnych) poza nim, w starszych budynkach. To zasoby o pojemności wystarczającej dla obecnej liczby studentów, lecz bez dużych rezerw. We wszystkich budynkach jest sieć Wi-Fi. Pomieszczenia dydaktyczne są dobrze wyposażone, m. in. w projektory multimedialne (ponadto są przenośne), ekrany, zasłony lub żaluzje, a w salach wykładowych jest nagłośnienie, komputery i przewodowy dostęp do Internetu. Obiekty są dobrze dostosowane do potrzeb studentów pod różnymi względami niepełnosprawnych. Są windy, a w 6 budynkach także toalety dla

niepełnosprawnych ruchowo, wprowadza się (są już w 2 budynkach) tabliczki brajlowskie, a także bardziej zaawansowane udogodnienia dla niewidomych i niedowidzących. Są urządzenia wspomagające słuch. W pracowniach komputerowych zainstalowano oprogramowanie biurowe i bardziej specjalistyczne, w tym statystyczno-ekonometryczne i SAP. Nie uzyskano natomiast informacji o zainstalowaniu często wykorzystywanego w praktyce gospodarczej oprogramowania finansowo-księgowego.

7.2.

Uczelnia posiada bardzo dużą bibliotekę. Jest ona zorganizowana pod każdym względem funkcjonalnie i nowocześnie. Zbiory to około 468 tys. vol., w tym 308 tys. książek, 82 tys. czasopism (573 tytuły) i liczne bazy elektroniczne (5 z tekstami publikacji polskich, 5 tekstowych renomowanych wydawnictw światowych, bazy indeksów cytowań, danych statystycznych, danych finansowych polskich i zagranicznych przedsiębiorstw, raportów i analiz rynkowych, aktów prawnych i orzecznictwa, oraz 5 baz własnych, w tym 1 utworzona przez konsorcjum 5 uczelni ekonomicznych i 1 uniwersytetu BazEkon). Zbiory obejmują publikacje z wszystkich dyscyplin naukowych uprawianych w Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu i stwarzają bardzo dobre warunki realizacji efektów kształcenia także na ocenianym kierunku. Ich ważnym uzupełnieniem jest możliwość korzystania ze zbiorów każdej z bibliotek naukowych na terenie Poznania dzięki udziałowi w Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych. W czytelnich są 454 miejsca różnie urządzone: przy stolikach, w boksach do pracy indywidualnej - zamykanych i niezamykanych, w trzech pomieszczeniach do pracy grupowej. Użytkownicy biblioteki mogą korzystać z 18 komputerów stacjonarnych połączonych z Internetem i 13 obsługujących katalogi, a ponadto bez ograniczeń z własnych komputerów przenośnych, które można z siecią łączyć przewodowo lub bezprzewodowo w bibliotece, a także bezprzewodowo na terenie całej Uczelni. Dostęp do zbiorów elektronicznych (w każdym czasie) z tego terenu nie wymaga logowania, a z innych miejsc jest możliwy po zalogowaniu. Zbiory drukowane i czytelnie nie są dostępne w niedzielę.

Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci pozytywnie zaopiniowali dostępność rekomendowanych przez nauczycieli akademickich pozycji. Biblioteka wraz z czytelnią jest dostępna dla studentów przez sześć dni w tygodniu, od poniedziałku do soboty. W opinii studentów niestacjonarnych obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym godziny pracy biblioteki nie są dostosowane do ich potrzeb. Studenci przyznali, że biblioteka powinna być czynna również w niedzielę.

7.3.

Podstawowymi źródłami informacji do planów rozwoju infrastruktury są ankiety studenckie oraz semestralne i roczne przeglądy prowadzone przez kilka komórek organizacyjnych: Dział ds. Aparatury, Dział Zarządzania Infrastrukturą, Dział Techniczny, Infrastruktura IT, Biblioteka Główna, Studio TV. Komórki te przyjmują także na bieżąco zgłoszenia potrzeb pracowników i studentów, a bibliotekarze ponadto porównują zbiory z zaleceniami z sylabusów. Z zestawienia tak zgromadzonych potrzeb z możliwościami finansowymi powstają plany rozwoju infrastruktury. Ponadto funkcjonuje budżet partycypacyjny oparty na zgłoszeniach drobnych potrzeb przez pracowników i wyłonieniu w drodze głosowania tych do realizacji w ramach uprzednio wyznaczonego limitu wydatków. To zapewnia wnikliwe i rozważne rozpatrywanie różnych potrzeb rozwojowych oraz wybór najważniejszych do realizacji w ramach możliwości finansowych.

Ocena infrastruktury uczelni przez studentów wizytowanego kierunku nie ma charakteru sformalizowanego, studenci mogą zgłaszać ewentualne uwagi bezpośrednio do Władz Wydziału oraz za pośrednictwem członków Parlamentu Studenckiego UE. Dodatkowo studenci mogą zgłaszać propozycje dotyczące zmian infrastruktury poprzez specjalną skrzynkę

na opinie, wnioski i uwagi studentów znajdującą na się terenie kampusu. Podczas spotkania z zespołem oceniającym przedstawiciele Władz Wydziału przyznali, że studenci korzystali z możliwości zgłaszania swoich pomysłów poprzez skrzynkę. Na wniosek studentów powstała między innymi strefa relaksu, w której znajdują się pufy oraz stoliki z lampkami. Uczelnia stworzyła Kwestionariusz oceny Biblioteki Głównej, który zawiera pytania dotyczące udostępnych zbiorów, oferowanych usług, dostępności oraz personelu biblioteki, jednakże ankieta nie była przeprowadzana wśród studentów kierunku ekonomia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Pomieszczenia dydaktyczne są dobrej lub bardzo dobrej jakości, przede wszystkim zależnie od wieku budynków, w których się znajdują. Są pod każdym względem dobrze wyposażone. Biblioteka ma bardzo dobre zbiory i jest nowoczesnie zorganizowana. Słabą stroną jest to, że biblioteka jest nieczynna w niedziele oraz niedostatek oprogramowania finansowo-księgowego.

Dobre praktyki

- Kompleksowe ze względu na różne rodzaje niepełnosprawności, lepsze niż w wielu innych uczelniach dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Udostępnianie zbiorów wszystkich bibliotek naukowych w Poznaniu.

Zalecenia

- Zaleca się umożliwienie studentom korzystania z biblioteki w niedzielę.
- Zaleca się umożliwienie studentom oceny infrastruktury w sposób sformalizowany, na przykład poprzez wprowadzenie ankiety oceny infrastruktury.
- Zaleca się umożliwienie studentom wizytowanego kierunku wyrażania opinii dotyczącej Biblioteki poprzez udostępnienie Kwestionariusza oceny Biblioteki Głównej.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu wdrożony został system opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej dla studentów. Wydział zapewnia studentom wsparcie dydaktyczne udzielane przez nauczycieli akademickich. Studenci kierunku ekonomia mają możliwość odbywania konsultacji z nauczycielami akademickimi podczas wyznaczonych dyżurów, za pośrednictwem poczty elektronicznej, a także telefonicznie. Terminy konsultacji są dostosowane do potrzeb studentów stacjonarnych i niestacjonarnych. Godziny konsultacji są dostępne dla studentów online. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci przyznali, że korzystali z konsultacji również z nauczycielami akademickimi, z którymi nie mieli zajęć otrzymując od nich pomoc i wsparcie. Studenci mają dostęp do dodatkowych materiałów dydaktycznych i pomocy naukowych takich jak prezentacje, dodatkowe teksty oraz artykuły. Nauczyciele akademicy udostępniają studentom materiały za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz poprzez platformę Moodle. Osoby obecne na spotkaniu z zespołem oceniającym wyraziły pozytywne opinie dotyczące wsparcia dydaktycznego udzielanego przez nauczycieli akademickich. Studenci pierwszego roku

studiów I stopnia uczestniczą w przedmiocie Metodyka pracy umysłowej, podczas którego zdobywają wiedzę i umiejętności ułatwiające studiowanie, poznają podstawowe mechanizmy psychologiczne i pedagogiczne związane z edukacją na poziomie wyższym, a także rozwijają umiejętności samokształcenia i efektywnego organizowania pracy umysłowej. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym wyrazili pozytywne opinie dotyczące przedmiotu Metodyka pracy umysłowej, w ich opinii przedmiot jest ciekawym urozmaicheniem programu studiów. Niezbędne informacje o przedmiotach znajdują się w kartach opisu modułu kształcenia, które zawierają cele kształcenia, efekty kształcenia, treści programowe, rozliczenie punktów ECTS, opis sposobu sprawdzenia osiągnięcia efektów kształcenia oraz literaturę. Nauczyciele akademicy prezentują ich treść podczas pierwszych zajęć, są one również dostępne online. Na Wydziale Ekonomii opiekę dydaktyczną sprawuje również Prodziekan ds. studiów I stopnia oraz Prodziekan ds. studiów II stopnia, są oni dostępni dla studentów podczas wyznaczonych dyżurów. Studenci mają możliwość zgłaszania ewentualnych problemów bezpośrednio do prodziekanów, a także za pośrednictwem Parlamentu Studenckiego, który przekazuje wszystkie uwagi i opinie studentów do Władz Wydziału oraz uczelni. Na Wydziale Ekonomii funkcjonuje również skrzynka wniosków, która znajduje się przed dziekanatem i umożliwia zgłaszanie ewentualnych problemów w sposób anonimowy. Studenci wiedzą o możliwości zgłaszania problemów poprzez skrzynkę, jednakże nie korzystali z tej możliwości, ponieważ nie zaszła taka konieczność. Wszystkich niezbędnych informacji w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym udziela studentom dziekanat. W opinii studentów osoby pracujące w dziekanacie mają odpowiedni zakres wiedzy związanej z procesem kształcenia oraz udzielają im niezbędnego wsparcia związanego z tokiem studiów. Godziny pracy dziekanatu dostosowane są do potrzeb studentów studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych kierunku ekonomia. Osoby obecne na spotkaniu z zespołem oceniającym wyraziły pozytywną opinię dotyczącą pracowników dziekanatu oraz ich dostępności. Ponadto na Wydziale funkcjonują opiekunowie grup dziekańskich, do których zadań należy organizacja spotkań dla studentów, udzielanie pomocy studentom I roku w rozwiązywaniu problemów związanych ze studiami, informowanie Dziekana lub/i odpowiedniego prodziekana o poważnych problemach zgłaszanych przez studentów oraz zapraszanie studentów do uczestnictwa w życiu uczelni. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci przyznali, że nie widzą o istnieniu i działaniach opiekunów grupy.

Zgodnie z regulaminem studiów Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu studenci mogą realizować program studiów w ramach indywidualnej ścieżki studiów na podstawie oferty programowej zawartej w katalogu studiów UEP, z uwzględnieniem indywidualnych zainteresowań oraz wskazań opiekuna naukowego lub promotora. UEP umożliwia również studentom realizację studiów albo ich określonej części według indywidualnych planów studiów i programów kształcenia, a także studiowanie w ramach indywidualnej organizacji zajęć. Regulamin określa zasady i tryb przyznawania poszczególnych form indywidualizacji procesu studiowania. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci przyznali, że korzystają z możliwości studiowania w ramach indywidualnej organizacji zajęć, dzięki której mogą jednocześnie studiować na dwóch kierunkach, a także podejmować pracę zawodową w trakcie studiów.

W ramach wsparcia materialnego studenci mogą wnioskować o przyznanie wszystkich świadczeń wskazanych w art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przyznawaniem stypendiów zajmują się Dział Spraw Studenckich, pracownicy Działu udzielają wszystkich niezbędnych informacji związanych z pomocą materialną. Dyżury są dostosowane do potrzeb studentów. Osoby obecne na spotkaniu z zespołem oceniającym pozytywnie zaopiniowały system przyznawania pomocy materialnej i dostępność osób odpowiedzialnych za proces przyznawania stypendiów. System pomocy materialnej oferowany studentom jest racjonalny i przejrzysty oraz nie występują opóźnienia w wypłacie świadczeń dla studentów wizytowanego

kierunku. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci przyznali, że system stypendialny jest dla nich motywacją do osiągania lepszych wyników w nauce, a także do udziału w badaniach naukowych. Dodatkowo studenci Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu mogą otrzymać stypendium z własnego funduszu stypendialnego uczelni z tytułu osiągnięć naukowo-badawczych, a także z tytułu działalności na rzecz społeczności UEP lub za wybitne osiągnięcia sportowe. Stypendia mają charakter jednorazowej wypłaty na rzecz stypendysty w roku akademickim, w którym zostały przyznane. Wszystkie niezbędne informacje, w tym zasady przyznawania stypendiów ze środków własnych UEP dostępne są na stronie internetowej uczelni.

Wydział wspiera studentów w kontaktach z otoczeniem społecznym i gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu funkcjonuje Biuro karier i relacji z absolwentami, które zajmuje się gromadzeniem ofert pracy i praktyk, organizowaniem dodatkowych warsztatów, szkoleń i wykładów dla studentów, doradztwem zawodowym, pomocą w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, a także organizacją targów pracy na UEP Job Spot. Dodatkowo Biuro realizuje projekt Twoja kariera na start, celem projektu jest wsparcie studentów w rozpoczęciu aktywności zawodowej na poprzez indywidualne doradztwo zawodowe z elementami coachingu kariery, doradztwo w zakresie zakładania działalności gospodarczej, przedsiębiorczości oraz coachingu zawodowego, a także w przypadku podjęcia zatrudnienia przez uczestnika projektu wsparcie w postaci mentoringu w nowym miejscu pracy. Studenci kierunku ekonomia nie uczestniczą w obowiązkowych praktykach. Biuro karier i relacji z absolwentami umożliwia studentom udział w nieobowiązkowych praktykach zawodowych. Pracownicy Biura sprawują nadzór merytoryczny oraz organizacyjny nad praktyką. Wszystkie niezbędne dokumenty oraz informacje dotyczące praktyk są dostępne na stronie internetowej uczelni. Dodatkowo Wydział od roku akademickiego 2017/2018 realizuje projekt pt. Podniesienie kompetencji studentów Wydziału Ekonomii UEP. Udział w projekcie umożliwi studentom nabycia oraz podniesienia kwalifikacji i kompetencji zawodowych, komunikacyjnych, informatycznych, a także analitycznych. Zakładanym efektem jest zdobycie przez studentów Wydziału Ekonomii kwalifikacji szczególnie pożądaných na rynku pracy. W ramach projektu uczestnicy biorą udział w certyfikowanych szkoleniach, zajęciach warsztatowych, zajęciach realizowanych wspólnie z pracodawcami, zadaniach praktycznych w formie projektowej oraz wizytach studyjnych u polskich i zagranicznych pracodawców. Obecnie w programie uczestniczy 35 studentów kierunku ekonomia.

Na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu funkcjonuje Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, którego działalnością kieruje Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Podstawowym zadaniem Biura jest podejmowanie działań zmierzających do likwidacji barier uniemożliwiających osobom z niepełnosprawnościami udział w życiu społeczności akademickiej lub utrudniających kształcenie się. Na kierunku ekonomia studiuje obecnie 11 osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie w sferze dydaktycznej, materialnej oraz socjalno-bytowej. Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na wsparcia w formie asystenta, dodatkowe zajęcia dydaktyczne, w tym lektoraty z języków obcych, prowadzonych z uwzględnieniem specyficznych potrzeb wynikających z niepełnosprawności, indywidualne zajęcia dydaktyczne dostosowane, zajęcia wyrównawcze z wychowania fizycznego, a także dodatkowe zajęcia sportowe. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych zajmuje się również organizacją szkoleń, warsztatów i konferencji dla studentów z niepełnosprawnościami dotyczących poprawy ich umiejętności psychospołecznych i aktywizacji zawodowej, a także szkoleń dla pracowników, doktorantów i studentów pełnosprawnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, mających na celu podnoszenie świadomości związanej z niepełnosprawnością i obecnością osób z niepełnosprawnościami na uczelni. W ostatnim czasie odbyło się między innymi

szkolenie pt. Kontakt z osobą niedosłyszącą i niesłyszącą, podczas którego uczestnicy mogli dowiedzieć się o funkcjonowaniu osób z dysfunkcją narządu słuchu oraz o możliwościach wsparcia takich osób. Zgodnie art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o specjalne stypendium dla osób niepełnosprawnych. Osoby z niepełno-sprawnościami mogą liczyć też na przystosowanie materiałów dydaktycznych i naukowych do ich potrzeb oraz nieodpłatne wypożyczenie sprzętu specjalistycznego. Biuro zajmuje się także wydawaniem i rozprowadzaniem materiałów informacyjnych i szkoleniowych, w tym ulotek dla kandydatów na studia, prac i publikacji, poruszających problematykę niepełnosprawności. Na UEP funkcjonuje również Psychologiczny Konsultant ds. Procesu Studiowania, który udziela nieodpłatne konsultacje psychologiczne dla studentów. Dodatkowo Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, wspólnie z innymi poznańskimi uczelniami zawarł Porozumienie Uczelni Poznańskich na rzecz studentów z niepełnosprawnościami przy Kolegium Rektorów Uczelni Miasta Poznania, celem porozumienia jest organizacja wspólnych lektoratów językowych dla osób niesłyszących, wymiana miejsc w akademikach i na obiektach sportowych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz współdziałanie na rzecz popularyzacji wiedzy o problemach, z jakimi mogą borykać się studenci z niepełnosprawnościami.

Na Wydziale Ekonomii funkcjonuje 6 kół naukowych, do których przynależność uzależniona jest wyłącznie od zainteresowań studenta. Wydział zapewnia członkom kół naukowych wsparcie finansowe i merytoryczne. Koła naukowe organizują spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, prowadzą badania naukowe, a także biorą udział w konferencjach. Efektem ich działań jest możliwość zdobywania i pogłębiania wiedzy, zarówno członków kół jak i studentów kierunku ekonomia. Dodatkowo Studenckie Koło Naukowe Gospodarki Żywnościowej, każdego roku organizuje wyjazdy seminaryjno-studyjne do Parlamentu Europejskiego oraz instytucji Unii Europejskiej w Brukseli, podczas których studenci zdobywają i poszerzają wiedzę o gospodarce żywnościowej, polityce rolnej i realnym funkcjonowaniu sektora rolnego w krajach Unii Europejskiej. W wyjeździe mogą wziąć udział studenci I roku I stopnia oraz studenci specjalności gospodarka żywnościowa i biobiznes. Podczas spotkania z zespołem oceniającym członkowie kół naukowych pozytywnie zaopiniowali wsparcie merytoryczne oraz finansowe zapewniane przez Wydział.

Na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu funkcjonuje Parlament Studencki, który realizuje projekty o charakterze integracyjnym – rozrywkowym, akcje charytatywne, a także uczestniczy w działaniach organów kolegialny Wydziału. Do największych projektów realizowanych przez PSUEP można zaliczyć ADAPT (obóz szkoleniowo-integracyjny), Battaliadę (trzymiesięczna rywalizacja drużyn studentów w różnych konkurencjach), Integralia (całodniowa impreza plenerowa), Pochód Juwenaliowy, rePREZENTuj UEP (charytatywna zbiórka mikołajkowa dla dzieci z wybranego domu dziecka), Gala Victorii (uroczysta gala uhonorowania najlepszych pracowników UEP), Otrzęsiny UEP, imprezy tematyczne w klubach oraz turnieje, a także szkolenia z praw i obowiązków studenta oraz wykłady otwarte i warsztaty. Przedstawiciele Parlamentu obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym przyznali, że mają zapewnione odpowiednie wsparcie ze strony uczelni. Mogą oni korzystać z infrastruktury Uniwersytetu, mają zapewnione biuro oraz środki finansowe na działalność. We wszystkich sprawach związanych z działalnością członkowie Parlamentu mogą liczyć na wsparcie Prorektora ds. edukacji i studentów, a także pracowników Działu Spraw Studenckich. Podczas spotkania z zespołem oceniającym członkowie PSUEP przyznali, że otrzymują rzeczywiste wsparcie od Władz Uczelni, do których mogą się zgłosić w każdej sprawie. Studenci kierunku ekonomia mają również możliwości rozwijania swoich zainteresowań pozanaukowych. Na uczelni działa Międzynarodowa organizacja studencka AIESEC, Akademicki Związek Sportowy, Erasmus Student Network, Europejskie Forum Studentów AEGEEK, Klub Fantastyki "Druga Era", biznesowa organizacja PBDA Consulting, Ruch

Akademicki "Pod prąd", Stowarzyszenie Cognitis, Studenckie Forum Business Centre Club Poznań, Niezależne Zrzeszenie Studentów, Chór Żeński SONANTES oraz Chór Kameralny MUSICA VIVA.

W ramach wspierania mobilności krajowej studentów Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu uczestniczy w programach MOST oraz Transekonomik. W ramach programu MOST studenci mogą skorzystać z możliwości spędzenia jednego lub dwóch semestrów studiów w jednej z partnerskich uczelni w Polsce. W ostatnich 5 latach w programie uczestniczyło 4 studentów kierunku ekonomia. Program Transekonomik umożliwia spędzenia jednego semestru studiów w jednej z partnerskich uczelni ekonomicznych w Polsce. W ostatnich 5 latach w programie wzięło udział 5 studentów wizytowanego kierunku. Dodatkowo Parlament Studentów UEP umożliwia studentom udział w programie Mosty Ekonomiczne, w ramach którego studenci uczestniczą w 4-dniowym wyjeździe na inną uczelnię ekonomiczną w Polsce. Podczas wymiany uczestnicy mają możliwość poznania studentów z innych miast, uczestniczą w warsztatach, szkoleniach, a także zwiedzają ciekawe miejsca i poznają inne miasto.

8.2.

Skuteczność systemu wsparcia dydaktycznego dla studentów jest systematycznie badana oraz w miarę możliwości Wydziału udoskonalana. Wsparcie dydaktyczne jest przez studentów oceniane w ramach Kwestionariusza oceny zajęć, który zawiera pytania dotyczące organizacji zajęć, zachowanie prowadzącego, a także miejsce na dodatkowe uwagi i opinie studentów. Zagregowane wyniki ankiet są przekazywane do Parlamentu Studenckiego, prezentowane podczas Konferencji Dydaktycznej, a także udostępniane w Internecie. Skuteczność systemu wsparcia administracyjnego nie jest badana w sposób sformalizowany, studenci mogą zgłaszać ewentualne uwagi do prodziekanów oraz za pośrednictwem skrzynki wniosków. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci przyznali, że chcieli mieć możliwość oceny pracy obsługi administracyjnej w sposób sformalizowany. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu nie bada również w sposób systemowy i sformalizowany problemów i potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Studenci z niepełnosprawnościami mogą zgłaszać ewentualne problemy do Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz w Biurze ds. Osób Niepełnosprawnych. Uczelnia na bieżąco reaguje na sugestie studentów i dostosowuje metody wsparcia do indywidualnych potrzeb danego studenta.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

System opieki dydaktycznej, materialnej i naukowej jest dostosowany do potrzeb studentów Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Studenci mogą liczyć na wsparcie dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich. Niezbędne wsparcie związane z tokiem studiów studenci otrzymują od pracowników dziekanatu oraz prodziekanów. Studenci mają możliwość zgłaszania ewentualnych problemów bezpośrednio do pracowników Wydziału, poprzez skrzynkę wniosków, a także za pośrednictwem Parlamentu Studenckiego. Na Wydziale funkcjonują opiekunowie grup dziekańskich, jednakże studenci kierunku ekonomia nie otrzymują od nich rzeczywistego wsparcia. Zgodnie z regulaminem studiów Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu studenci mogą realizować program studiów w ramach indywidualnej ścieżki studiów, indywidualnych planów studiów i programów kształcenia, a także studiować w ramach indywidualnej organizacji zajęć. Na uczelni funkcjonuje efektywny system pomocy materialnej, który w opinii studentów jest motywacją do osiągania lepszych wyników w nauce, a także do udziału w badaniach naukowych. Na UEP działa Biuro karier i relacji z absolwentami, które zajmuje się gromadzeniem ofert pracy i praktyk, organizowaniem dodatkowych warsztatów, szkoleń i wykładów dla studentów, doradztwem zawodowym, pomocą w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, a także

organizacją targów pracy. Studenci kierunku ekonomia nie uczestniczą w obowiązkowych praktykach zawodowych. Wydział realizuje projekt pt. Podniesienie kompetencji studentów Wydziału Ekonomii UEP, w którym studenci wizytowanego kierunku chętnie uczestniczą. Jednostka efektywnie wspiera studentów z niepełnosprawnościami w sferze dydaktycznej, materialnej oraz socjalno-bytowej. Osoby z niepełnosprawnościami mogą liczyć na wsparcie Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Biura ds. Osób Niepełnosprawnych. Na Wydziale Ekonomii funkcjonują koła naukowe, ich członkowie mają zapewnione wsparcie finansowe i merytoryczne. Władze Uczelni wspierają Parlament Studencki, który realizuje projekty o charakterze integracyjno-rozrywkowy, akcje charytatywne, a także uczestniczy w działaniach organów kolegialny Wydziału i uczelni. W ramach wspierania mobilności krajowej studentów Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu uczestniczy w programie MOST oraz Transekonomik. Skuteczność systemu wsparcia dydaktycznego jest systematycznie badana w ramach Kwestionariusz oceny zajęć. Badanie skuteczności systemu wsparcia administracyjnego dla studentów ma charakter nieformalny, studenci mogą zgłaszać ewentualne zastrzeżenia do Władz Wydziału oraz poprzez skrzynkę wniosków.

Dobre praktyki

- Studenci Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu mogą otrzymać stypendium z własnego funduszu stypendialnego uczelni z tytułu osiągnięć naukowo-badawczych, a także z tytułu działalności na rzecz społeczności UEP lub za wybitne osiągnięcia sportowe.
- Wydział realizuje projekt pt. Podniesienie kompetencji studentów Wydziału Ekonomii UEP. Udział w projekcie umożliwia studentom nabycia oraz podniesienia kwalifikacji i kompetencji zawodowych, komunikacyjnych, informatycznych, a także analitycznych. W ramach projektu uczestnicy biorą udział w certyfikowanych szkoleniach, zajęciach warsztatowych, zajęciach realizowanych wspólnie z pracodawcami, zadaniach praktycznych w formie projektowej oraz wizytach studyjnych u polskich i zagranicznych pracodawców.
- Studenckie Koło Naukowe Gospodarki Żywnościowej, każdego roku organizuje wyjazdy seminaryjno-studyjne do Parlamentu Europejskiego oraz instytucji Unii Europejskiej w Brukseli.

Zalecenia

- Zaleca się weryfikację działań podejmowanych przez opiekunów grup dziekańskich oraz podjęcie działań mających na celu uświadomienie studentów o możliwościach wsparcia ze strony opiekunów.
- Zaleca się podjęcie działań mających na celu zachęcenie studentów kierunku ekonomia do uczestnictwa w Programie MOST oraz Transekonomik poprzez na przykład zintensyfikowanie działań promocyjnych.
- Zaleca się umożliwienie studentom oceny obsługi administracyjnej w sposób sformalizowany, dobrym rozwiązaniem wydaje się stworzenie odpowiedniej ankiety.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Kierunek *ekonomia* jest oceniany przez PKA po raz trzeci.

Wniosek	Działanie
1. Modyfikacja strategii Uczelni poprzez uaktualnienie listy działań i	1. Senat przyjął Strategię UEP na lata 2013-2020. Przejawem dostosowywania działalności UEP

<p>określenie nowych horyzontów</p> <p>2. Zwiększenie liczby godzin na studiach niestacjonarnych z przedmiotów kierunkowych (brak 40 godzin – I stopnia, 22 – studia II stopnia)</p> <p>3. Zróżnicowanie składu komisji na egzaminie dyplomowym</p> <p>4. Opracowanie jednego wzoru sylabusa, tj. ich uzupełnienie o metody dydaktyczne, wymagania wstępne i warunki zaliczenia przedmiotów</p> <p>5. Niejasny status zajęć prowadzonych bez udziału nauczyciela akademickiego i form ich rozliczania</p>	<p>do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych oraz wymogów współczesności jest <i>Aktualizacja Strategii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na lata 2017-2020</i> (przyjęta w maju 2017 r.). 3.11.2017 r. Rada Wydziału Ekonomii przyjęła propozycję strategii wydziału na lata 2016-2020</p> <p>2. Uzupełniono brakujące godziny z przedmiotów kierunkowych na studiach I i II stopnia</p> <p>3. Przyjęto zasadę, iż w przypadku gdy promotorem jest adiunkt, recenzentem jest samodzielny pracownik naukowy. Tylko gdy praca ma specjalistyczny charakter – za zgodą dziekana - promotorami i recenzentami mogą być adiunkci.</p> <p>4. Uzupełniono sylabusy o metody dydaktyczne i efekty kształcenia</p> <p>5. Zajęcia prowadzone za pośrednictwem platformy Moodle. Materiały i treści odnoszące się do tego typu godzin pracy są tam wyodrębniane, a prowadzący informują o tym, co mieści się w ich zakresie. Efekty kształcenia są natomiast weryfikowane w trakcie egzaminu z danego przedmiotu.</p>
---	--